

CÍMKE

TANULÓI AZONOSÍTÓ:

--	--	--

ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS 2007

B) FÜZET

Általános tudnivalók a feladatokhoz

Ebben a tesztfüzetben matematika- és szövegértési feladatokkal találkozol.
A feladatokat alaposan olvasd el, és a legjobb tudásod szerint válaszolj a kérdésekre!

1. A **matematika- és szövegértési** feladatok egy része után négy vagy öt válaszlehetőség szerepel, és ezek mindegyikét egy-egy betű jelöli. Az ilyen feladatokban annak az egyetlen válasznak a betűjelét karikázd be, amelyiket helyesnek gondolod!
Az 1. példafeladat ezt mutatja be.

1. PÉLDAFELADAT: HÉT

MK00103

Hány percből áll egy hét?

- A 168
☒ B 10 080
C 420
D 1440

Ha már bejelöltél egy választ, de meggondoltad magad, akkor az első jelölést jól láthatóan húzd ki, vagy tégy rá egy „X”-et, majd karikázd be a helyesnek ítélt választ az alább látható módon!

- A 168
☒ B 10 080
C 420
☒ D 1440

2. Néhány **matematika- és szövegértési** feladatban több választ is meg kell jelölnöd úgy, hogy mindegyik sorban egy-egy állítás igazságát kell eldöntened. Erre látsz példát a 2. példafeladatban.

2. PÉLDAFELADAT: ALAKZATOK

MK00201

Döntsd el, hogy melyik igaz, illetve melyik hamis az alábbi állítások közül!
Válaszodat a megfelelő szó bekarikázásával jelöld!

Állítás	IGAZ vagy HAMIS?	
Minden téglalap paralelogramma.	☒ IGAZ	☐ HAMIS
Minden téglatest kocka.	☐ IGAZ	☒ HAMIS

3. A **szövegértési** részben lesznek olyan kérdések, amelyekre a választ a feladatlapon megadott helyre kell beírnod. Egyik kérdésre se írd hosszabb választ, mint amekkora helyet üresen hagytunk neked! A 3. példafeladat egy ilyen kérdést mutat be.

3. PÉLDAFELADAT: KÖNYV

OK00402

Mit csinál a fiú, miután megtalálja a könyvet?

Felrakja a polcra, majd bezárja a könyvszekrényt. Azután pedig szól a mamájának, hogy megtalálta a könyvet.

4. Vannak olyan **matematikafeladatok**, amelyekben rövid választ (egy számot vagy néhány szót) kell írni az üresen hagyott helyre.
5. Lesznek olyan bonyolultabb **matematikafeladatok**, amelyek esetében nemcsak a végeredményre, nemcsak arra a következtetésre és döntésre vagyunk kíváncsiak, amelyet az eredmény alapján hozol, hanem szeretnénk látni azt is, hogy milyen számításokat végeztél a feladat megoldása során. Erre a feladat szövege külön felhívja a figyelmedet. Pl.: Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!
6. Más **matematikafeladatok** esetében önállóan kell írásba foglalnod azt, hogy milyen matematikai módszerrel oldanál meg egy adott problémát, milyen matematikai érvekkel cáfolnál meg vagy támasztanál alá egy állítást. Az ilyen kérdésekre többféleképpen adhatsz helyes választ. Válaszodat aszerint fogjuk értékelni, hogy az általad leírtak mennyire tükrözik a probléma megértését, illetve milyen a válaszodban megmutatkozó gondolatmenet.

A füzet végén képleteket tartalmazó táblázatot találsz, amely segítséget nyújthat a matematikafeladatok megoldásában.

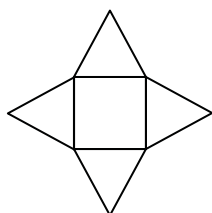

Ne kezdj hozzá a feladatok megoldásához,
amíg arra fel nem szólítanak!

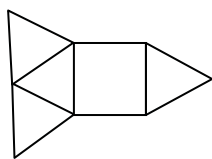
1. FELADAT: PIRAMIS

MD23701

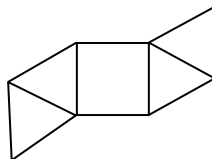
Az alábbi alakzatok közül melyikből NEM lehet négyzet alapú gúlát (piramist) hajtogatni?
(A lapokat nem lehet elvágni, csak hajtogatni!)

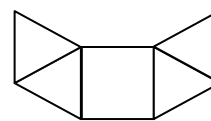
A

B

C

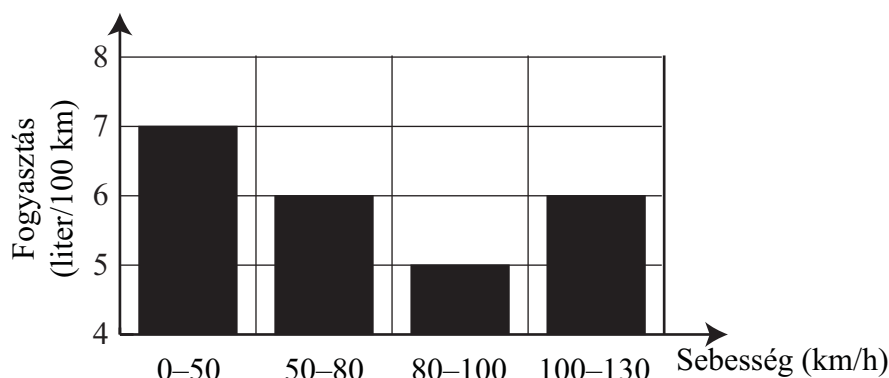

D

2. FELADAT: FOGYASZTÁS

MD027

A grafikonon egy autó fogyasztása látható négy sebességtartományban.

a)

MD02701

Mekkora sebességnél fogyaszt az autó a legkevesebbet?

- A** 50 km/h alatt
- B** 50–80 km/h
- C** 80–100 km/h
- D** 100–130 km/h

b)

MD02702

Az autó vezetője leggyakrabban 40–60 km/h órás sebességgel halad az utakon. Becsüld meg a grafikon alapján, hogy mekkora lesz az autó fogyasztása 100 kilométerenként!

- A** Több mint 7 liter.
- B** Körülbelül 7 liter.
- C** 6 és 7 liter közötti.
- D** 5 és 6 liter közötti.

3. FELADAT: FOTÓ

MD147

Kriszta a nyaralás alatt készült képeit szeretné előhívatni és kidolgoztatni.
Az alábbiakban egy fotóbolt árai és Kriszta megrendelőlapja látható.

ÁRAK				
Kidolgozási idő	Filmelőhívási díj (egyszeri díj/film)	Képkidolgozási díj (minden sikeres kép után)		
		9 x 13 cm	10 x 15 cm	13 x 18 cm
1 nap	850 Ft	75 Ft	88 Ft	95 Ft
3 nap	600 Ft	44 Ft	60 Ft	72 Ft
1 hét	450 Ft	15 Ft	22 Ft	30 Ft

MEGRENDELŐLAP	
Kidolgozási idő	
☐	1 nap
☒	3 nap
☐	1 hét
Képméret	
☐	9 x 3 cm
☒	10 x 15 cm
☐	13 x 18 cm

a)

MD14701

Mennyibe kerül Krisztának a képek kidolgozása, ha mind a 36 képe jól sikerült?
Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

0
1
7
9

b)

MD14702

Melyik állítás HAMIS a következők közül?

- A** Adott kidolgozási idő mellett nagyobb képméret esetén magasabb a képkidolgozási díj.
- B** Adott képméret mellett hosszabb kidolgozási idő esetén magasabb a képkidolgozási díj.
- C** Hosszabb kidolgozási idő esetén alacsonyabb a filmelőhívási díj.
- D** A filmelőhívási díj független a képmérettől.

4. FELADAT: LÉGSZENNYEZETTSÉG

MD36902

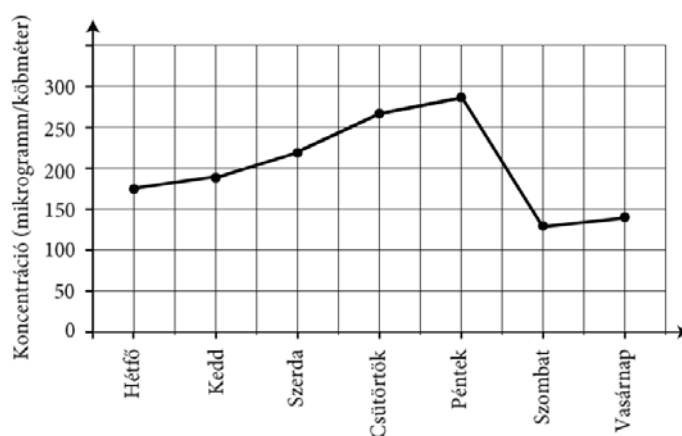
Egészségre káros gázok esetében az egészségügyi hatóságok úgynevezett egészségügyi határértéket szoktak megállapítani. Amikor egy gáz mennyisége tartósan meghaladja a levegőben az egészségügyi határértéket, akkor a levegő belégzése károsíthatja egészségünket.

A szakminisztérium a következő egészségügyi határértékeket tette közzé internetes honlapján:

A légszennyezettség egészségügyi határértékei

Kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok	Határérték (mikrogramm/köbméter)
Kén-dioxid	250
Nitrogén-dioxid	100
Szén-monoxid	10 000

Az alábbi grafikon azt ábrázolja, hogyan változott reggelenként a kén-dioxid koncentrációja a város levegőjében egy hét során.

Melyik nap reggelén haladta meg először a kén-dioxid koncentrációja a kritikus értéket?

- A keddén
- B szerdán
- C csütörtökön
- D pénteken

5. FELADAT: CD-ÍRÁS

MD286

Egyre több területen használjuk a CD-ROM-okat adattárolóként. A számítástechnikában használt adattárolási mértékegységek a következők: bájt (B), kilobájt (KB), megabájt (MB).

Egy számítógép olvasási sebességén azt értjük, hogy egy másodperc alatt hány kilobájt adatmennyiséget tud beolvasni a gép. Az egyszeres sebességnek a 150 KB/s felel meg.

A napjainkban használt CD-meghajtók ennek a sebességnek a többszörösére képesek, léteznek négyszeres, nyolcszoros stb. sebességű CD-meghajtók.

a)

MD28601

Körülbelül hány KB adatmennyiséget tud beolvasni 1 perc alatt egy 32-szeres sebességű CD-meghajtó?

- A $32 \cdot 150 \cdot 60$
- B $32 \cdot 150$
- C $32 \cdot 60$
- D $32 \cdot 150 : 60$

b)

MD28602

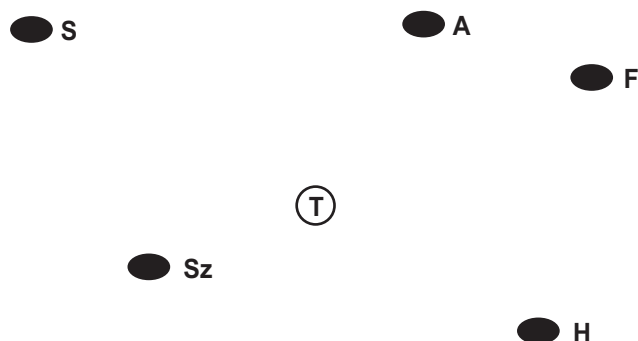
Körülbelül hány másodpercbe telik 300 MB adatmennyiség beolvasása egy 52-szeres sebességű CD-meghajtó segítségével? Tudjuk, hogy $1 \text{ MB} = 1024 \text{ KB}$.

0
1
7
9

6. FELADAT: RÉGÉSZEK II.

MD402

A régészek a koordináta-rendszer segítségével készítenek térképet az ásatások során fellelt tárgyak helyéről. Később e térképek tanulmányozása segítséget nyújthat régmúlt civilizációk életformájának, szokásainak megismerésében. Az alábbi ábrán egy ilyen ásatás térképe látható.

T - tűzrakóhely

A - agyagedények

H - használati tárgyak

S - sírok

Sz - szobrok

F - fegyverek

A régészek a tűzrakóhelyet tették a koordináta-rendszer középpontjába, a $(0; 0)$ pontba. Az agyagedények lelőhelyét a $(2; 3)$ koordináták jelölik a térképen.

a)

MD40201

Mit találtak a régészek a $(4; -2)$ helyen?

- A sírokat
- B szobrokat
- C használati tárgyakat
- D agyagedényeket

b)

MD40202

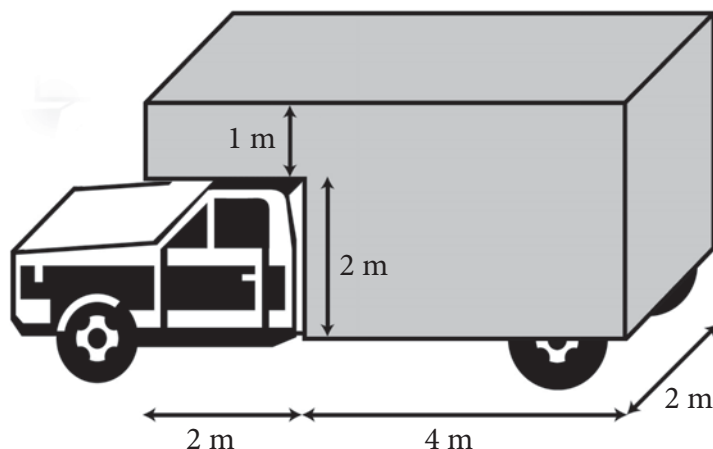
A térkép szerint mely koordinátáknál találtak rá a fegyverekre a régészek?

0
1
7
9

7. FELADAT: RAKTÉR

MD34901

Az alábbi rajzon egy teherautó látható. Az ábrán szürke szín jelöli a teherautó hasznos rakterét, azaz azt a térfogatot, amely a szállítók rendelkezésére áll, amikor megrakodják az autót.

Mekkora a teherautó hasznos rakterének térfogata?

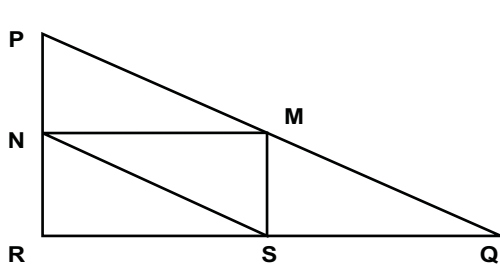
Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

8. FELADAT: LEÍRÁS

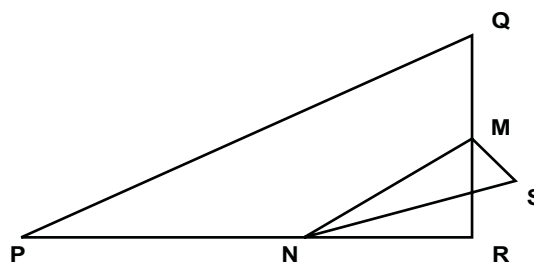
MD17101

A lentiek közül melyik háromszögre igaz az alábbi leírás?

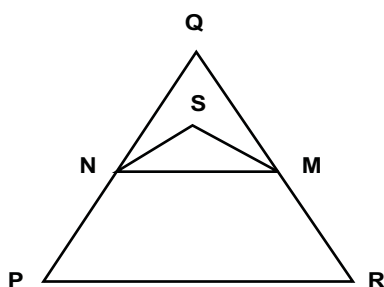
„A PQR derékszögű háromszög, amelyben az R csúcsnál található a derékszög. Az RQ oldal hossza kisebb a PR oldal hosszánál. Az RQ oldal felezőpontja az M pont, az N pont pedig a PR oldal felezőpontja. Az S pont a háromszög belső pontja. Az MN oldal hossza nagyobb, mint az MS oldalé.”

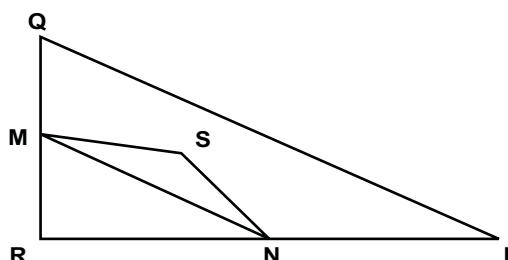
A

B

C

D

9. FELADAT: SZÉLMALOM

MD383

Egy vállalkozó szélmalmot szeretne építeni. Egy tudományos folyóiratban a következőket olvasta:

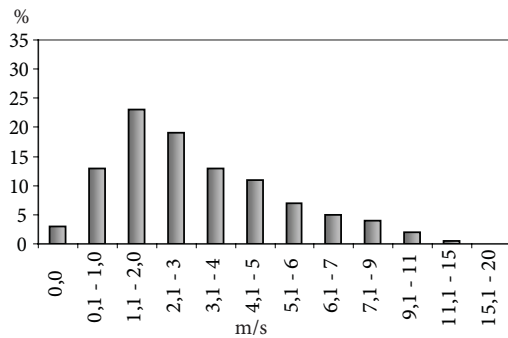
„Hasznosítás szempontjából ígéretesnek azok a helyek nevezhetők, ahol a szélesebbesség átlagosan legalább 4,5 m/s.”

a)

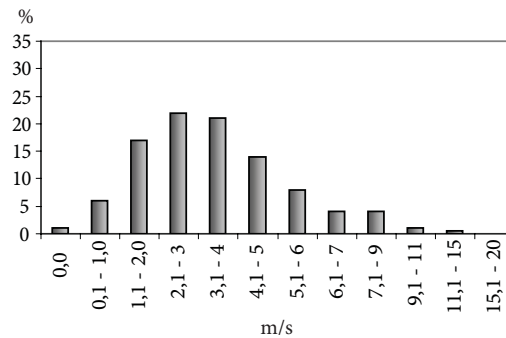
MD38301

A folyóirat közölte négy terület szélesebbesség-eloszlását. Az alábbi szélesebbesség-megoszlásgörbék azt mutatják, hogy a különböző sebességtartományokba eső szelek hány százalékos előfordulással jellemzők egy adott területen.

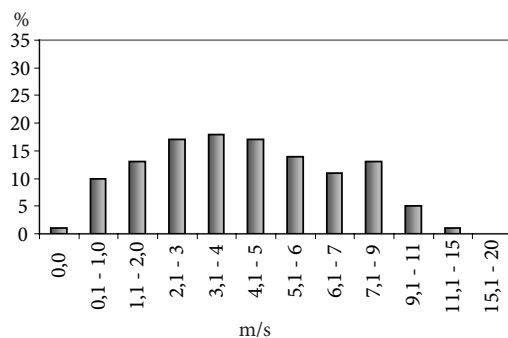
Figyelembe véve a folyóirat megállapításait és a négy megoszlásgörbét, melyik területre telepítse szélmalját a vállalkozó?

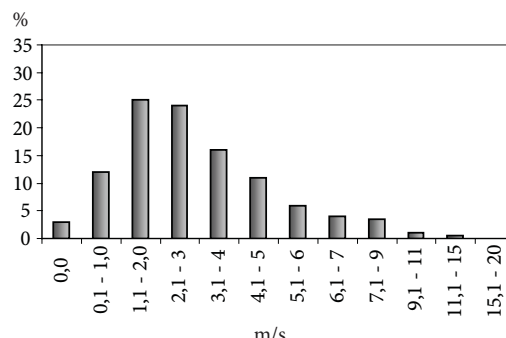
A

B

C

D

b)

MD38302

A vállalkozó felépítette a szélmalmot. Számításokat végzett, és azt tapasztalta, hogy a malom által egy óra alatt termelt energia (E) a szél átlagsebességének (v) harmadik hatványával arányos. A pontos összefüggést az alábbi egyenletben fejezte ki:

$$E = 0,06 \cdot v^3,$$

ahol az energia Wattban, a sebesség pedig km/h-ban van megadva.

Számítsd ki, hogy hány Watt energiát termel a szélmalom, ha egy órán keresztül állandó erejű, 20 km/h-s szél fúj!

0
1
7
9

c)

MD38304

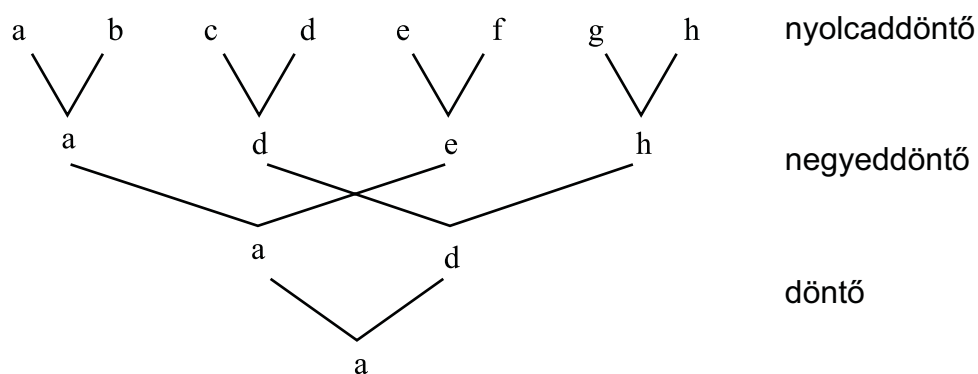
Írd le, hogyan nézne ki az egynapi szélergia-mennyiséget (E_{napi}) megadó képlet, ha azt a szél átlagsebességének (v) segítségével szeretnénk kiszámítani!

0
1
7
9

10. FELADAT: SAKKVERSENY

MD02101

Az alábbi ábrán az iskolai sakkverseny alakulása követhető nyomon a nyolcaddöntőtől a döntőig. A diákokat az ábécé betűivel jelöltük.

Hány győzelmet aratott a 'd' jelű diák a sakkversenyen?

- A 1
- B 2
- C 3
- D 4

11. FELADAT: WEÖRES-VERSEK

MD30604

Az alábbiakban Weöres Sándor „Ellentétek” című verse olvasható, de minden versszakából kihagytunk egy sort.

Vizsgáld meg a verset! Írd be a pontokra, mi maradt ki!

Ellentétek

„Mindig csak az van, ami van.

Mindig csak az nincs, ami nincs.

.....

Mindig csak az van, ami nincs.

Ami van, folyton változó.

Ami nincs, folyton ugyanaz.

Ami nincs, folyton változó.

.....

A mozdulatlan nem mozog.

.....

A mozdulatlan is mozog.

A nyughatatlan is pihen.”

12. FELADAT: TÖMEG

MD08301

A következő adatok közül melyik felelhet meg egy átlagos felnőtt ember tömegének?

- A 750 000 g
- B 0,75 tonna
- C 7500 dkg
- D 750 000 000 mg

13. FELADAT: KALÓRIASZÁMÍTÁS IV.B

MD39301

Az alábbi táblázat egy fogyókúrákról szóló könyvben található.

1 óra alatt elégetett energiamennyiség (kalória)				
Tevékenység	Testtömeg (kg)			
	50	60	75	100
Ülés teljes nyugalomban	57	69	86	114
Nyugodt séta	162	194	243	324
Tempós séta	234	281	351	468
Kocogás	366	439	549	732
Futás	564	677	864	1128

Egy szelet csokoládé 290 kalóriát tartalmaz.

Mennyi időn keresztül kell kocognia annak a 87 kilogrammos embernek, aki el akarja égetni a csokoládéval elfogyasztott energiamennyiséget?

Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

14. FELADAT: SZÁMJEGYEK

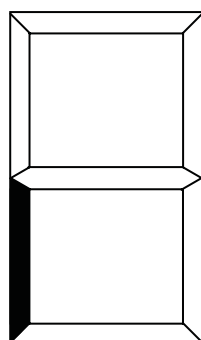
MD28102

Elektromos készülékek számkijelzőin gyakori az alábbi „pálcikás számábrázolás”.

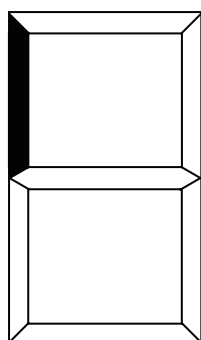

Hosszú használat után bizonyos számkijelzők „nyomot hagynak”, például a leggyakrabban használt pálcikák használaton kívül is világítanak kicsit. Egy készülék egy számjegyű kijelzője több hónapon át, egész nap ismétlődve 0-tól 9-ig számol.

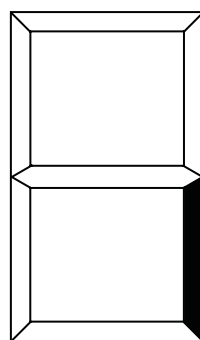
Melyik pálcika használódik el a kijelzőn legkevésbé?

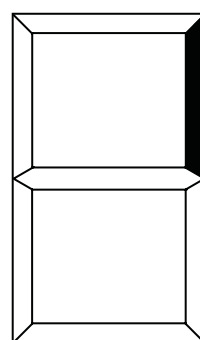
A

B

C

D

15. FELADAT: ANTITESTEK

MD34303

Egy tudós új gyógyszerek antitestképződésre gyakorolt hatását vizsgálta kísérletei során.

Az egyik kísérlet megkezdése előtt 100 antitest volt a kísérleti alany véréből vett egységnyi térfogatú mintában. A gyógyszer adagolását követően a tudós azt tapasztalta, hogy az antitestek száma naponta kb. 40-nel gyarapodott az egységnyi vérmintában, ahogy az alábbi táblázatban látható.

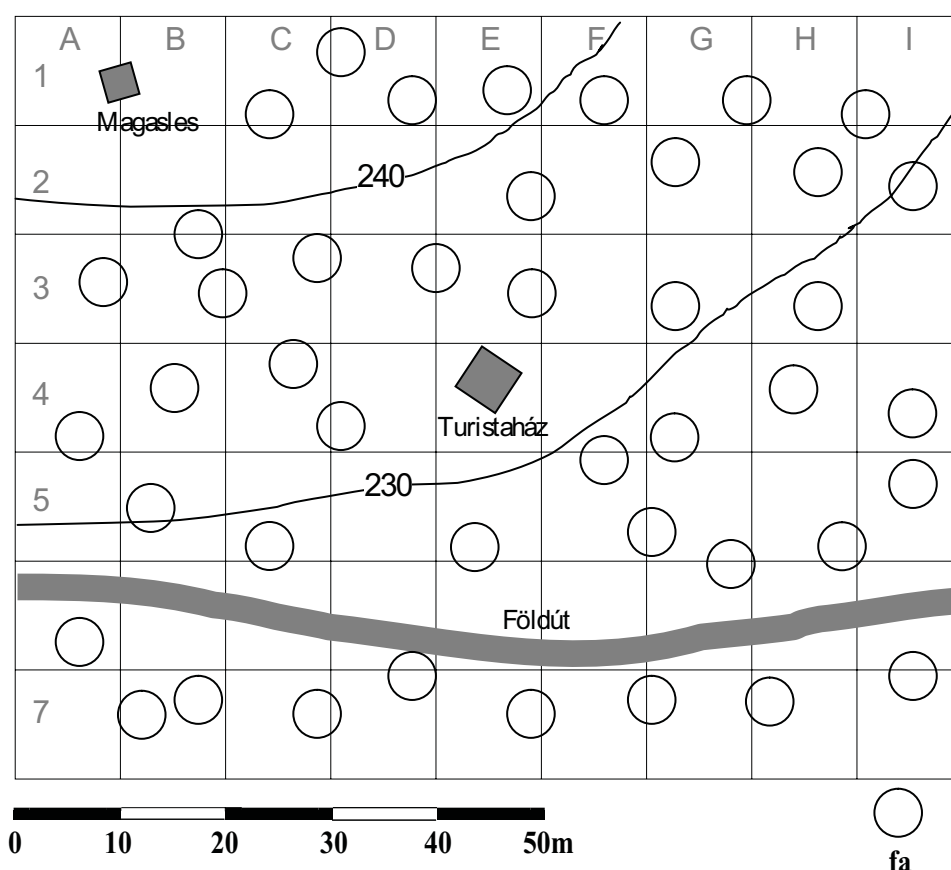
Napok	Antitestek száma
0. nap	100
1. nap	140
2. nap	180
3. nap	220
4. nap	260

Hányadik napon éri el a kísérleti alany vérében lévő antitestek száma az 1000-et?
Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

16. FELADAT: KINCS

MD22802

Az alábbi térképen az azonos (tengerszint feletti) magasságú helyeket egy úgynevezett szintvonallal kötötték össze. A számértékek a tengerszint feletti magasságot jelzik méterben.

Egy kirándulás vezetői kincsvadászatot rendeznek a térképen ábrázolt területen. A gyerekeknek a fenti térkép és négy információ alapján kell minél hamarabb megtalálniuk a kincset.

- A kincs egy fán van elrejtve.
- A fától 30 m-re egy turistaház található.
- A kincs a földúttól 20 m-re van.
- A keresett hely 233 m tengerszint feletti magasságban van.

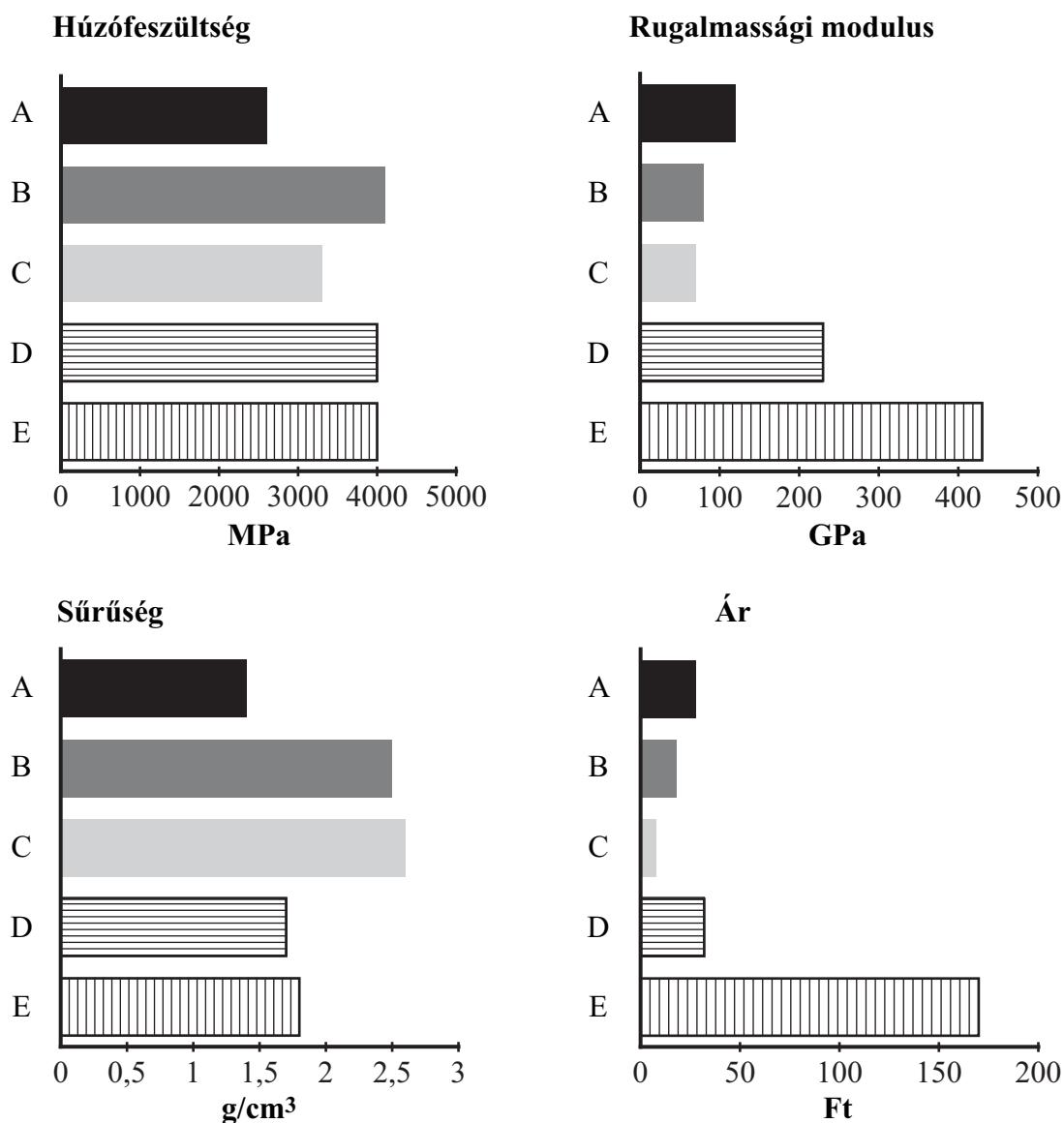
Jelöld meg X-szel a térképen azt a mezőt, ahol a kincs található!
(Használhatsz segédvonalakat a térképen!)

17. FELADAT: ANYAGTULAJDONSÁGOK

MD024

Az alábbi ábrákon 5 különböző anyagból készült szál fizikai tulajdonságai láthatók.
Az anyagokat az ábrákon A, B, C, D és E betűvel jelöltük.

(A húzófeszültség és a rugalmassági modulus az anyag hajlíthatóságával és hőtágulásával kapcsolatos fogalmak.)

a)

MD02401

Melyik terméket válasszuk, ha olcsó, de viszonylag nagy (minimum 3000 MPa) húzófeszültséggel rendelkező anyagra van szükségünk?

- A az A terméket
- B a B terméket
- C a C terméket
- D a D terméket
- E az E terméket

b)

MDO2402

Olyan anyagot szeretnénk választani, amelynek legalább 4000 MPa-os a húzófeszültsége és 2 g/cm^3 -nél kisebb a sűrűsége. Ezen tulajdonságok teljesülését követően a legkedvezőbb ár alapján döntünk.

Melyik terméket válasszuk?

- A** az A terméket
- B** a B terméket
- C** a C terméket
- D** a D terméket
- E** az E terméket

18. FELADAT: TENGEREN

MD386

András lehetőséget kapott, hogy a nyári szünidőben tengerre szállhasson, és Görögországban élő nagybátyjától megtanulja a hajózás és a navigáció fortélyait.

a)

MD38601

Legelőször azt kellett megtanulnia, hogy a tengeren egészen más mértékegységeket használnak, mint a hétköznapi életben.

A tengeri térkép 15 öl mélységet jelzett azon a helyen, ahol Andrásék éppen tartózkodtak. Ugyanekkor a hajó mélységmérője kb. 28 métert mutatott.

Legalább hány öl mélységű területen kell Andráséknak hajózniuk, ha hajójuk 5 méter mély vízben már megsérülhet?

0
1
7
9

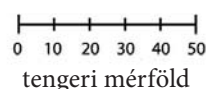
b)

MD38602

Hajózáskor a távolságot tengeri mérföldben mérik. Tudjuk, hogy 1 tengeri mérföld = 1,84 km.

KRÉTA

0
1
6
7
9

A térkép alapján számítsd ki, hány kilométert kell hajózniuk Thíra kikötőjétől Iraklióig, Kréta fővárosáig! A szükséges adatokat mérd le a térképen!

Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetőek legyenek!

19. FELADAT: PARKOLÓHÁZ

MD31101

Egy 432 férőhelyes parkolóház beléptető rendszere folyamatosan számolja a be- és kihajtó autókat, és egy utcai kijelzőn mutatja a szabad férőhelyek számát.

Melyik képlettel kapható meg a szabad férőhelyek száma, ha azt tudja a rendszer, hogy éjjélkor X szabad hely volt, és azóta Y be-, és Z kihajtást észlelt?

- A $X - Y + Z$
- B $X + Y - Z$
- C $432 - X + Y - Z$
- D $432 - X - Y + Z$

20. FELADAT: AKVÁRIUM I.

MD34401

Egy 40 x 20 cm-es téglalap alapterületű akváriumot 12 centiméter magasan töltöttek fel vízzel. Amikor egy követ helyeznek az akváriumba, a víz szintje 0,4 centimétert emelkedik.

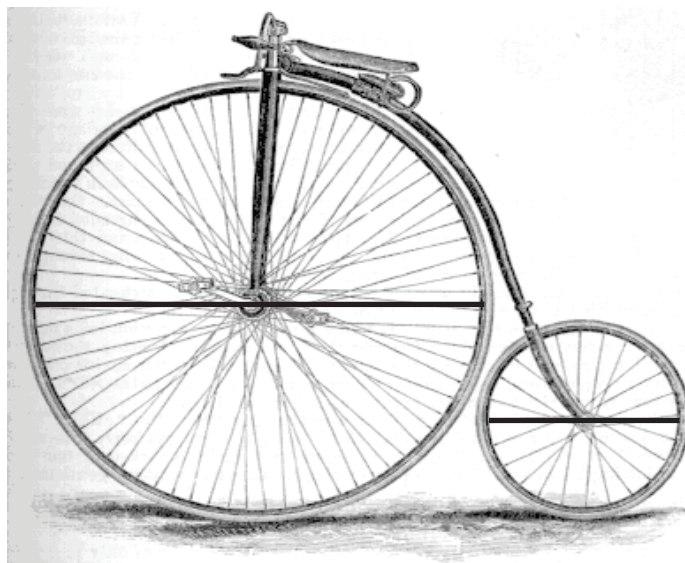
Mekkora a kő térfogata?

- A 320 cm^3
- B 9600 cm^3
- C 2000 cm^3
- D 9920 cm^3

21. FELADAT: RÉGI BICIKLI

MD37704

Az alábbi rajz egy 19. században használt biciklit ábrázol.

Melyik kerék fordul körbe többször, miközben a bicikli halad? Válaszodat indokold!

- ☐ A nagyobbik kerék.
- ☐ A kisebbik kerék.
- ☐ Mindkettő ugyanannyiszor fordul körbe.

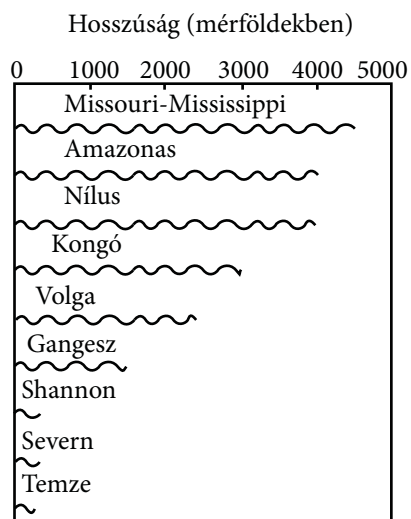
Indoklás:

22. FELADAT: HOSSZÚSÁGEGYSÉGEK

MD12801

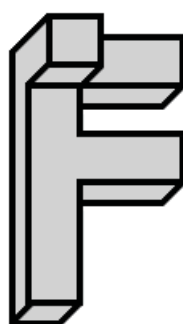
A brit mértékegységeket használó országokban a hosszúságokat mérföldekben adják meg. Egy mérföld 1609 méternek felel meg.

A következő táblázatról különböző folyók hosszai olvashatók le.

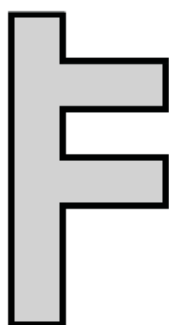

Körülbelül mekkora a leghosszabb folyó?

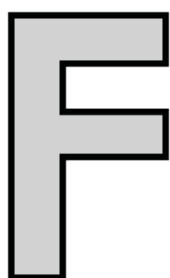
- A Kb. 6300 km hosszú
- B Kb. 7300 km hosszú
- C Kb. 8300 km hosszú
- D Kb. 9300 km hosszú

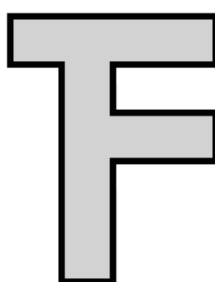
A fenti testnek melyik az előlnézeti képe?

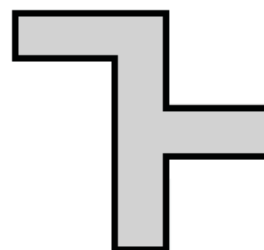
A

B

C

D

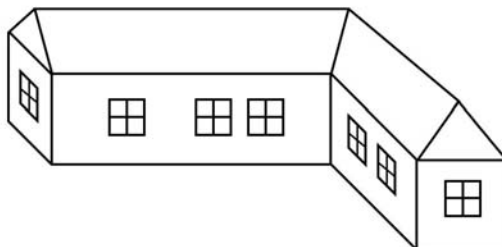

Ne kezdj hozzá a matematikafeladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!

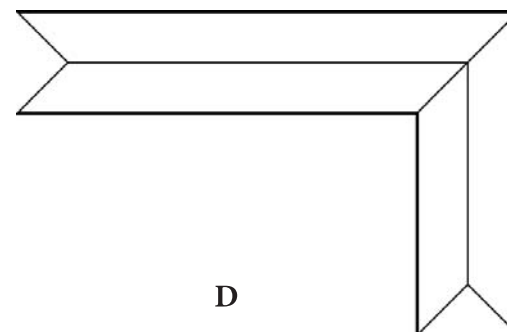
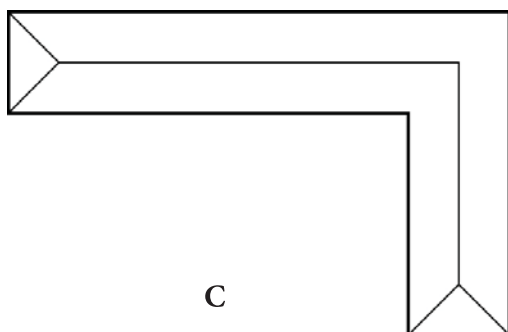
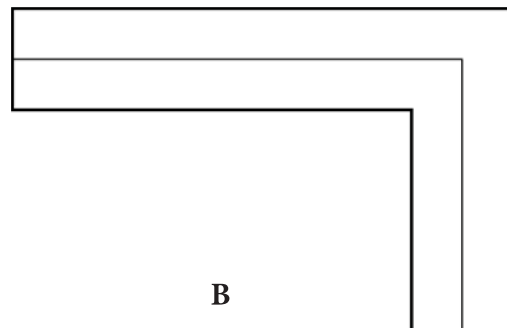
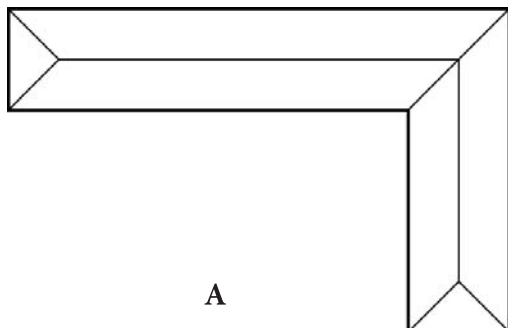
24. FELADAT: HÁZ

MD20301

Az alábbi ábrán egy ház vázlatos rajza látható.

Melyik ábra mutatja helyesen azt, amit akkor látnál, ha a házat repülőből felülnézetben néznéd?

25. FELADAT: IDŐJÁRÁS

MD003

A következő táblázat négy város legalacsonyabb és legmagasabb hőmérsékletét, illetve a lehullott csapadékmennyiséget mutatja egy téli napon.

	ATHÉN	BUDAPEST	MILÁNÓ	PRÁGA
Hőmérséklet-minimum (°C)	15	-11	18	-8
Hőmérséklet-maximum (°C)	27	-4	29	5
Csapadékmennyiség (mm)	0	81	37,5	0

a)

MD00301

Melyik városban esett a hó ezen a napon?

- A Athénban.
- B Budapesten.
- C Milánóban.
- D Prágában.

b)

MD00302

Melyik városban volt legnagyobb a hőmérséklet változása az adott napon?

- A Athénban.
- B Budapesten.
- C Milánóban.
- D Prágában.

26. FELADAT: FŐZÉS MIKROHULLÁMON

MD336

Ildikó vásárolt egy mikrohullámú sütőt. Az alábbi táblázat a használati útmutató része.

Zöldségek főzési ideje		
Zöldség	Mennyiség	Főzési idő (perc)
Karfiol	0,5 kg	16
Bab	0,5 kg	15
Brokkoli	0,5 kg	12
Répa	0,5 kg	14
Articsóka	0,5 kg	9

FONTOS TUDNIVALÓK:
 Ha 1 kilogrammot főzünk, akkor a főzési idő a táblázatban szereplő értékek $\frac{4}{3}$ -ára nő.
 Ha $\frac{1}{4}$ kilogrammot főzünk, akkor a főzési idő a táblázatban szereplő értékek $\frac{3}{4}$ -ére csökken.

A TÁBLÁZAT és a FONTOS TUDNIVALÓK alapján válaszolj a kérdésekre!

a)

MD33602

Ildikó $\frac{1}{4}$ kilogramm articsókát szeretne elkészíteni.

Milyen hosszú ideig tart ennyi articsóka megfőzése?

A legközelebbi percre kerekítve add meg az eredményt!

0
1
5
6
7
9

b)

MD33603

A főzési útmutató alapján az is eldönthető, hogy adott számú közepes méretű burgonya főzése hány percre tart. A főzési idő kiszámítására az útmutató a következő képletet ajánlja:

$$P = 3 + 2N$$

A képletben P a percek, N pedig a közepes méretű burgonyák száma.

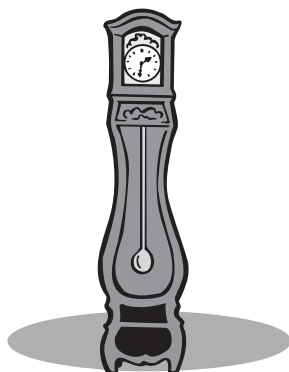
Hány percre főzzön Ildi 4 db közepes méretű burgonyát?

0
1
7
9

27. FELADAT: INGAÓRA

MD364

Galilei felfedezte az összefüggést az ingaóra ingájának lengésideje és az inga hossza között.

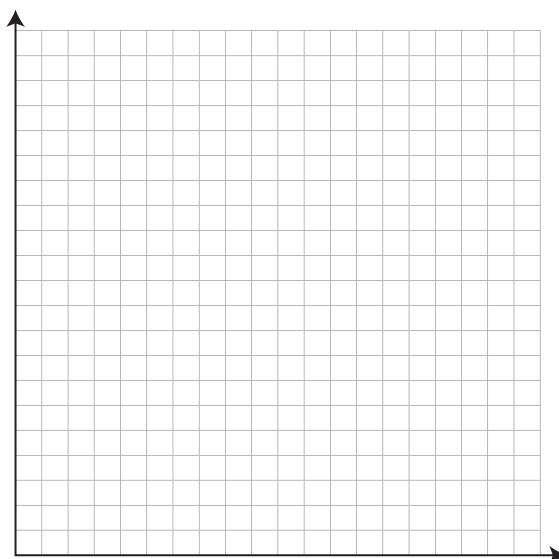

Inga hossza (h)	Lengésidő (t)
1 egység	1 másodperc
4 egység	2 másodperc
9 egység	3 másodperc
16 egység	4 másodperc

a)

MD36404

Rajzold be azt a görbét a koordináta-rendszerbe, amely az inga hossza és a lengésidő közötti összefüggést mutatja!
Nevezd el a tengelyeket, és jelöld az egységeket!

b)

MD36402

Mekkora lesz egy 100 egység hosszúságú inga lengésideje?

0
1
2
7
9

0
1
7
9

28. FELADAT: FÉNYÉV

MD27502

1 fényév = a fény által egy év alatt megtett távolság

A fény sebessége = 300 000 kilométer/másodperc

Melyik művelet sor eredményeként kapjuk meg a fény sebességét (a hétköznapi életben általánosan használt) kilométer/órában (km/h-ban)?

- A $300\,000 \cdot 60$
- B $300\,000 : 60$
- C $300\,000 \cdot 60 \cdot 60$
- D $300\,000 : (60 \cdot 60)$

29. FELADAT: FELVÉTELI II.

MD24301

Egy iskolába 150 diák felvételizett. A vizsgán elérhető maximális pontszám 10 pont volt. A diákok eredményei a következőképpen alakultak:

10 pont	5 diák
9 pont	13 diák
8 pont	18 diák
7 pont	22 diák
6 pont	25 diák
5 pont	35 diák
4 pont	14 diák
3 pont	10 diák
2 pont	6 diák
1 pont	2 diák
0 pont	–

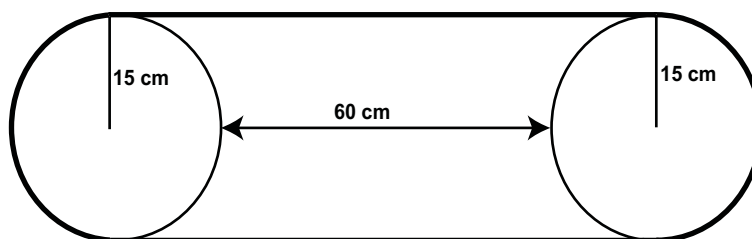
A felvételizők közül 36 diákot vettek fel. Hány pont lehetett a ponthatár, ha a ponthatárt elérő diákok felvételt nyertek az iskolába?

- A 6 pont
- B 7 pont
- C 8 pont
- D 9 pont

30. FELADAT: ÉKSZÍJ I.

MD34001

Egy műszerésznek olyan ékszíjat kell készítenie, amely jól illik az alábbi ábrán látható két hengerre. A hengerek sugara 15 cm, a hengerek távolsága 60 cm.

Hány centiméter hosszú legyen a készítendő ékszíj?

Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek! Az eredményt kerekítsd tizedre!

0
1
7
9

31. FELADAT: PAPÍRLAP

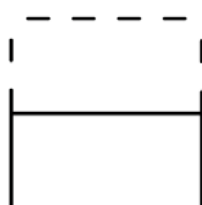
MD06401

Egy négyzet alakú papírlapot kétszer összehajtottunk, majd az ábrán feketére színezett részeket kivágtuk belőle.

Papírlap

1. hajtés után

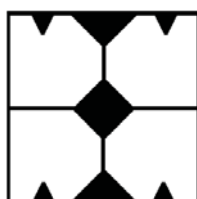
2. hajtés után

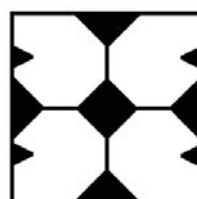
Melyik alakzathoz jutunk a papírlap széthajtása után?

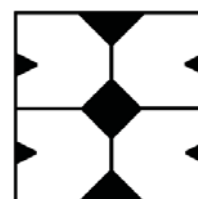
A

B

C

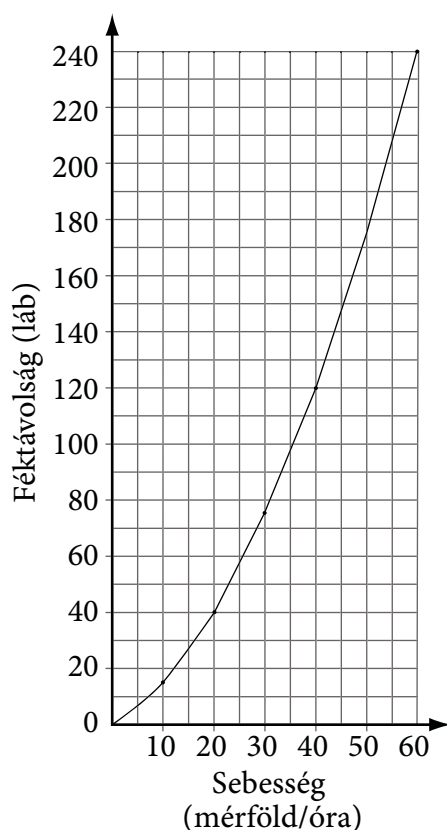

D

32. FELADAT: FÉKTÁVOLSÁG

MD13001

Az alábbi ábra különböző sebességgel haladó autók féktávolságát szemlélteti egy 1960-ban készült brit felmérés alapján. A grafikonon a féktávolság lábban van megadva, a sebesség pedig mérföld/órán.

A gépkocsivezető nagyobb sebességnél lassabban reagál a váratlan helyzetekre. A fenti grafikon az alábbi táblázat adatai alapján készült.

Sebesség	Teljes féktávolság
Mérföld/óra	Láb
10	15
20	40
30	75
40	120
50	175
60	240

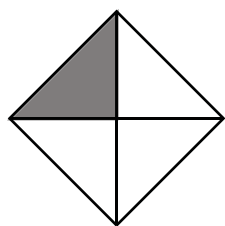
Becsüld meg, mekkora lehetett a féktávolság, ha az autó 70 mérföld/órás sebességgel ment!

Válasz: _____láb

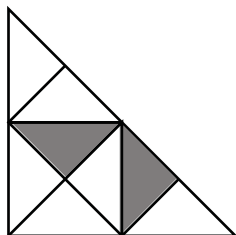
33. FELADAT: TERÜLETEK

MD07901

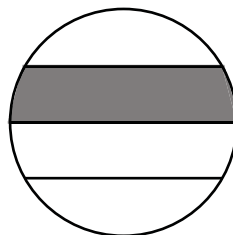
Melyik alakzatnak NEM a negyedrésze van besatírozva?

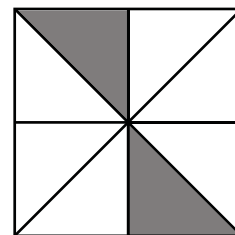
A

B

C

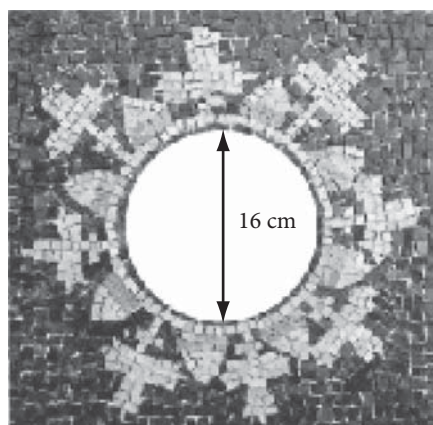

D

34. FELADAT: MOZAIK I.

MD37302

Az alábbi mozaik hiánytalan állapotában kb. 1100 megközelítőleg egyforma méretű darabból áll. A mozaik közepe megsérült, ezért restaurálni szeretnék.

40 cm

40 cm

Körülbelül hány kődarab szükséges a hiányzó középső rész pótlásához?

Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

0
1
6
7
9

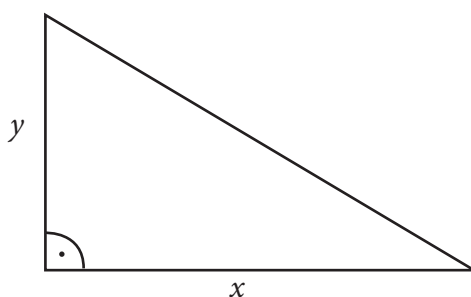
35. FELADAT: LEJTŐ

MD33101

Az alábbi jelzőtábla egy 12%-os lejtőt jelez a közlekedőknek.

A lejtő meredekségét jelző érték azt adja meg, hogy a függőleges emelkedés (y) a vízszintes irányban megtett távolságnak (x) hány százaléka.

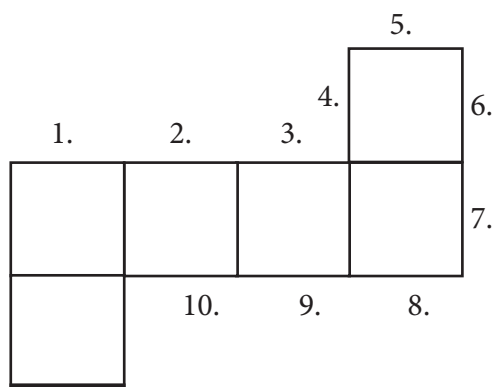
Mekkora a meredekség százalékos mérőszáma, ha $x = 500$ m, $y = 45$ m?

- A** 7%
- B** 9%
- C** 11%
- D** 13%

36. FELADAT: RAGASZTÁS

MD11001

A következő ábrán egy kocka hálója látható.

Melyik éllel kell összeragasztani a megvastagított szakaszt a kocka összeállításakor?

Add meg a megfelelő él sorszámát!

0
1
7
9

37. FELADAT: NÉPESSÉGBECSLÉS II.

MD38902

Egy mezőgazdasággal foglalkozó térségben elszaporodtak a mezei nyulak. Korábbi vizsgálataikból tudták a helybeliek, hogy a mezei nyulak szaporodásának üteme egy adott területen az alábbi tapasztalati képlet segítségével becsülhető meg.

$$\text{Néesség egyedszáma} = 2,3 N - \frac{N^2}{500}$$

ahol N az előző generáció egyedeinek száma.

Az alábbi táblázatban az első tíz generáció egyedeinek várható száma látható.

Generáció	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Egyedek száma	50	110	229	422	614	658	647	651	650	650

Milyen következtetést vonnál le a kitöltött táblázat alapján az egyedek számának változásával kapcsolatban?

0
1
7
9

38. FELADAT: FANTOMKÉP I.

MD13601

Az alábbi képen egy ember arcvonásai láthatók.

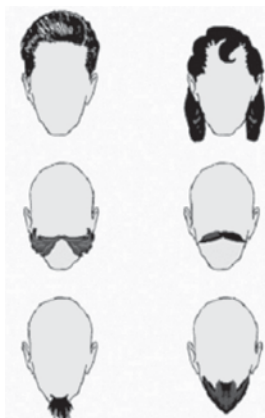

Bajusz nélkül vagy a kétféle bajusz valamelyikének felhasználásával a képből kiindulva összesen háromféle fantomkép készíthető, ahogy azt az alábbi ábra mutatja.

Hányféle fantomkép készíthető az alább látható kétféle haj, kétféle bajusz és kétféle szakáll kombinálásával?

Vedd figyelembe a haj, a bajusz és a szakáll hiányának lehetőségét is!

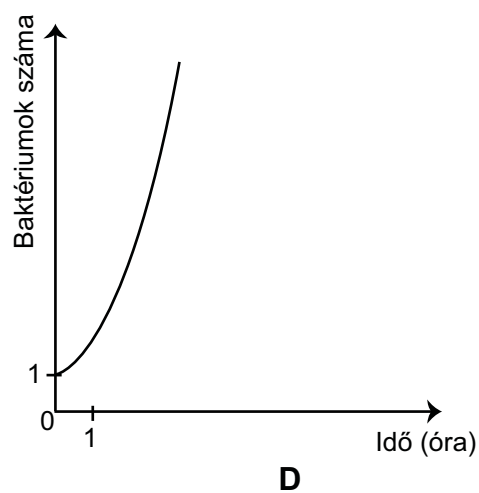
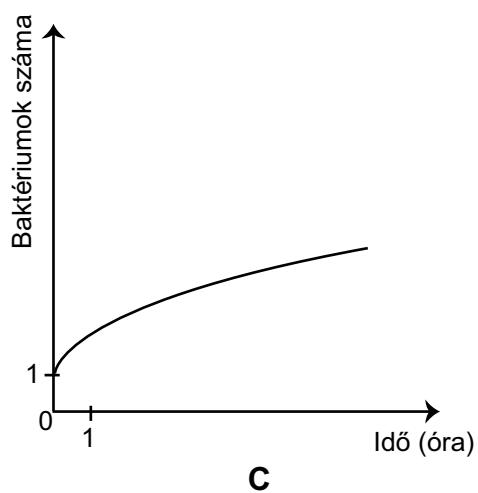
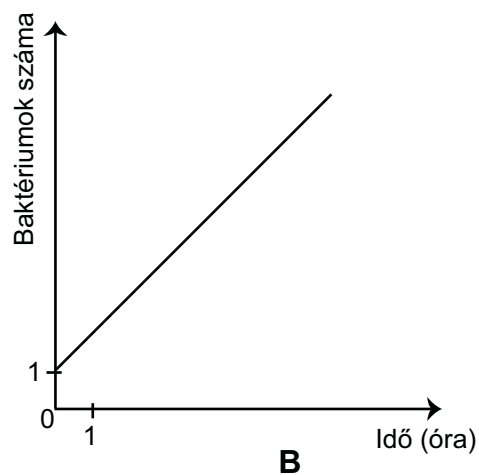
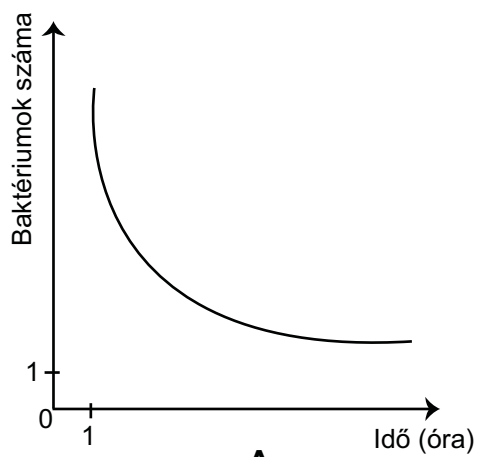
Válasz: _____

39. FELADAT: BAKTÉRIUMOK

MD16101

A baktériumok száma óránként megduplázódik.

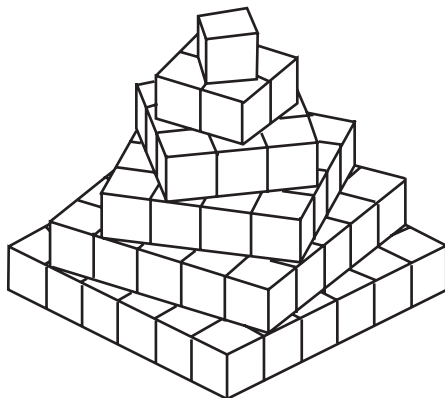
Melyik grafikon ábrázolja ezt a változást?

40. FELADAT: PIRAMIS II.

MD414

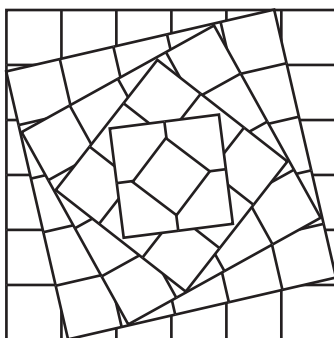
A képen látható építmény kockákból áll. Az építményt alkotó kockák élhossza 1 m.

a)

MD41402

Az alábbi ábrán az építmény felülnézetben látható. Hány négyzetméter az építmény így látható felülete?

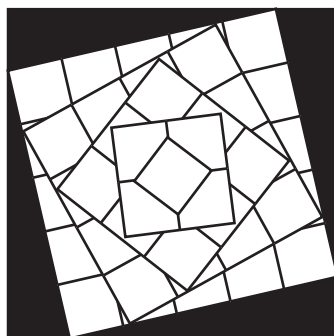
Válasz: _____

0
1
7
9

b)

MD41403

A legalsó sor, azaz a földszint tetejét befűvesítik. Ezt a területet a felülnézeti ábrán fekete szín jelöli.

Hány négyzetméteren vetnek el fűmagot a kertészek?

Válasz: _____

41. FELADAT: MADÁRGYŰRÜZÉS II.

MD39601

A madárfajok népességét gyűrűzéssel szokták megbecsülni. A gyűrűzés úgy történik, hogy a biológusok hálóval madarakat fognak el, fémgyűrűt helyeznek a lábukra, majd szabadon engedik őket.

A Szigetközben a madárkutatók 200 kócsagot gyűrűztek meg. Néhány héttel később a terület különböző helyein foglyul ejtettek néhányat. Megszámolták, hogy közülük hány volt gyűrűzött, majd szabadon engedték őket. Egy héttel később megismételték ezt az eljárást.

A két számlálás eredményét az alábbi táblázat foglalja össze.

	Foglyul ejtett kócsag	Meggyűrűzött kócsag	Nem gyűrűzött kócsag
1. számlálás	45	13	32
2. számlálás	32	8	24

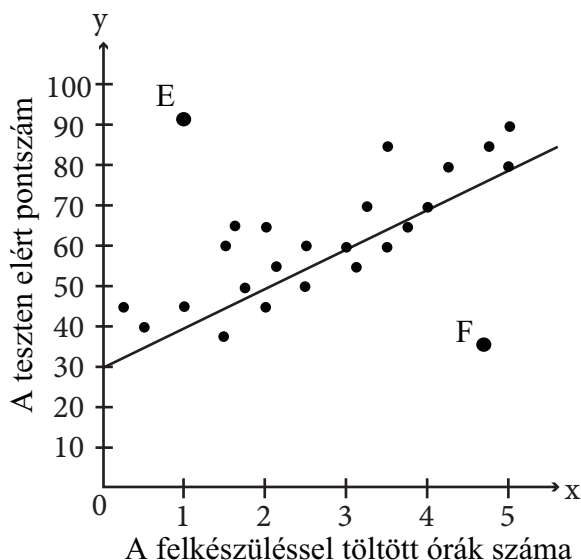
A fenti táblázatban található arányok alapján mekkorára becsülhető a Szigetközben élő kócsagok népessége? Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

42. FELADAT: TESZTEREDMÉNYEK I.

MD387

Virág tanár úr matematikadolgozatot íratott az osztályával. A dolgozatban elérhető maximális pontszám 100 pont volt. Virág tanár úr azt kérte a diákoktól, hogy írják rá a dolgozatukra azt is, hogy hány órát készültek rá.

Virág tanár úr a dolgozatok kijavítása után ábrázolta a pontszámokat a tanulással töltött órák számának függvényében.

a)

MD38701

Az alábbiak közül melyik függvény közelíti legpontosabban a tanulással töltött órák száma és a teszten elért eredmények közötti összefüggést?

- A $y = -10x + 30$
- B $y = 10x + 30$
- C $y = -10x + 60$
- D $y = 10x + 60$

b)

MD38702

Mit lehet megállapítani a grafikonon E-vel jelzett eredményről?

- A Lényegesen kevesebbet készült a dolgozatra, mint a többi olyan diák, aki 90 pont körül teljesített.
- B Lényegesen többet készült a dolgozatra, mint a többi olyan diák, aki 90 pont körül teljesített.
- C Rossz eredményt ért el, mert ez a pont távol esik az egyenestől.
- D Rossz eredményt ért el a sok tanulás ellenére is.

c)

MD38703

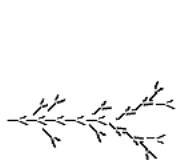
Mit lehet megállapítani a grafikonon F-fel jelzett eredményről?

- A Lényegesen kevesebbet készült a dolgozatra, mint a többi olyan diák, aki 35 pont körül teljesített.
- B Lényegesen többet készült a dolgozatra, mint a többi olyan diák, aki 35 pont körül teljesített.
- C Az eredménye nem jó, mert ez a pont távol esik az egyenestől.
- D Jó eredményt ért el, mert sokat tanult.

43. FELADAT: FRAKTÁLOK

MD02601

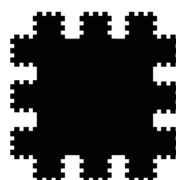
A fraktál olyan alakzat, amely sok azonos alapelemből épül fel egy adott szabály szerint.

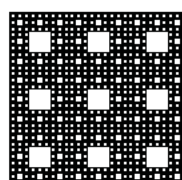
A

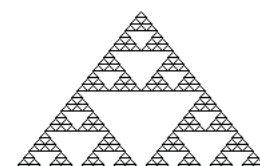
B

C

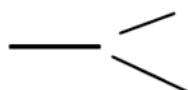
D

E

1

2

3

4

5

Párosítsd össze a felső sorban látható öt fraktált az alapelemeikkel! Írd a megfelelő számot a megfelelő betű mellé!

A — ____

B — ____

C — ____

D — ____

E — ____

44. FELADAT: HENGER

MD10501

John a salakpályát edzés után mindig elegyengeti.

Egy olyan henger, amelynek az adatai az ábráról leolvashatók, mekkora területet simít el, mialatt egyszer körbefordul?

$$1 \text{ inch} = 2,54 \text{ cm}$$

$$\pi = 3,14$$

- A $38\,895 \text{ cm}^2$
- B 3828 cm^2
- C 1507 cm^2
- D 9724 cm^2

45. FELADAT: JELSZAVAK

MD31801

Egy iskola rendszergazdája tanévkezdés előtt 4 karakterből álló jelszavakat készít az újonnan beiratkozott diákok számára.

A jelszavak felépítése a következő:

BETŰ, SZÁM, BETŰ, SZÁM, azaz például C2H6 a jelszavak egyike.

Hány különböző jelszót lehet létrehozni ezzel a szabállyal, ha tudjuk, hogy csak az angol ábécé betűit (24 db betű) használja, és ismétlődhetnek a betűk és a számok is?

- A $24 \cdot 10 \cdot 24 \cdot 10$
- B $24 + 10 + 24 + 10$
- C $2 \cdot (24 \cdot 10)$
- D $24 \cdot 10 \cdot 23 \cdot 9$

46. FELADAT: BÚVÁR II.

MD39401

A búvárok alámerülése során a felettük lévő vízoszlop súlya nyomást gyakorol a testükre.

Ez a nyomás annál nagyobb, minél mélyebbre merül a búvár.

Az alábbi táblázat a merülés mélysége és az ott uralkodó nyomás közötti összefüggést írja le.

h Merülés mélysége (méter)	p A víz nyomása (atm)
2	1,2
4	1,4
6	1,6
8	1,8
10	2,0

Melyik összefüggés írja le helyesen a merülés mélysége (h) és a víz nyomása (p) közötti kapcsolatot?

- A $p = h - 0,8$
- B $p = 1 + 0,1h$
- C $p = 0,2 + 0,5h$
- D $p = 0,1(h + 1)$

47. FELADAT: TERÜLET

MD11301

Európa területe kb. 10 500 000 km². Területének 60%-a alföld, 24%-a dombság, 10%-a középhegység és 6%-a hegység.

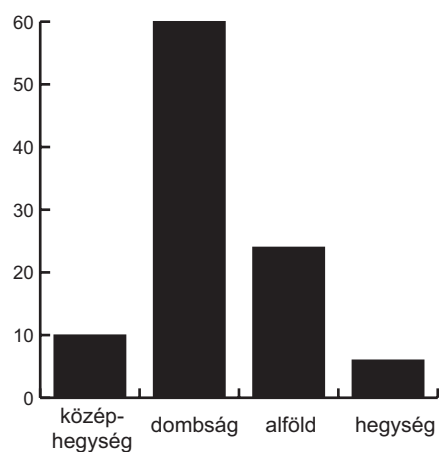
Melyik diagram ábrázolja helyesen a fenti négy adatot?

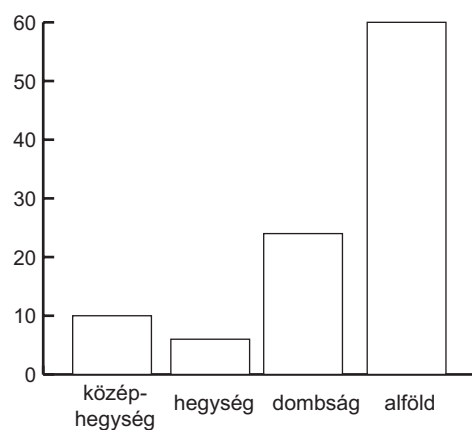
A

B

C

D

Ne kezdj hozzá a szövegértési feladatokhoz,
amíg arra fel nem szólítanak!

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

Annak az évnek nyárutóján egy kis falusi házba voltunk bezállásolva. A falu – a folyó és a síkság fölött – épp szembenézett a hegyekkel. A folyó medrében kavics- és sziklagörgeteg hevert, és szárazon fehérlett a napon, de a víz kéken és kristálytisztán és nagyon fürgén folyt lefelé. Néha csapatok vonultak el a házunk előtt, le az országúton, és a felvert por beszítálta a fák lombozatát meg a törzseket. Abban az évben korán kezdték levelüket veszteni a fák, s mi néztük az országúton menetelő csapatokat és a fölvert port, a szélben kavargó levelek lehullását, aztán a katonák továbbvonultak, és az út megint üres és fehér lett, és nem látszott rajta más, csak a levelek.

A síkságon jónak ígérkezett a termés. Kertek is voltak rajta, tele gyümölcsfával, de átellenben barnán és csupaszon meredeztek a hegyek. Fönt a hegyekben harc folyt, és éjszaka jól idelátszottak a tűzéség torkollatüzei. A sötétben szárazvillámoknak is nézhette volna őket az ember, de az éjszakák hűvösek voltak, sehonnan sem fenyegetett zivatar.

Néha ültünk a sötétben, és hallgattuk a csapatok vonulását a ház előtt. Motoros vontatókhoz kötve gördültek el az ágyúk. Éjszaka mindig nagy volt a forgalom. Libasorban vonultak az öszvérek, lőszeres rakaszokkal megrakva a málhanyereg mindkét felén, aztán katonákkal megrakott szürke teherautók, aztán megint teherautók, másféle rakománnyal, szürke vitorlaponyvával letakarva, és csak lassan vergődtek előre a sűrű forgalomban. A nehéztűzéség, amelyet traktorok vontattak, inkább nappal vonult. A lövegek hosszú csövét leveles ágakkal takarták, lombbal és zöld levelű venyigével a traktorokat. Ha észak felé nézett az ember, mélyen belelátott egy völgybe, hol sűrű gesztenyeerdő sötétlett, és azon túl, de még az innenső partján a folyónak, egy másik hely látszott. Itt is folytak harcok, de ezek a harcok nem hoztak sikert. Amikor jött az őszi, és beköszöntöttek az esők, teljesen megkopaszodott a gesztenyeerdő, meztelenül meredeztek az ágak, és megfeketedtek a törzsek az esőtől. A szőlősorok is mintha megritkultak volna, pucéran álltak a pusztá tövek, az egész vidék nyirkos lett, és megbarnult, és haldokolni kezdett az őszben. Híg köd szítált a folyóra, felhők úsztak a hegyek között, a teherautók sarat fröcsköltek széjjel az országutakon, a katonákon is sáros lett a köpeny, és elnehezült a víztől; vizes lett a puskájuk, és vizes lett az a két, bőrből való tölténytartójuk, amelyet elől, a derékszíjra csatolva viseltek a köpeny alatt. Ezek a szürke bőrtasakok, teli hat és fél milliméteres, hosszú, karcsú töltényekkel, kidudorodtak a köpenyek alatt, s emiatt olyanok voltak az országúton masírozó katonák, mintha mind viselősök lettek volna, a hatodik hónapban.

Sokszor elrohant előttünk néhány kicsi, szürke személyautó is; legtöbbször egy tiszt ült bennük a sofőr mellett, a többi tiszt pedig a hátsó ülésen. Ezek még a teherszállító autóknál is több sarat fröcsköltek, és ha a tisztek egyike két tábornok közt ült a hátsó ülésen, és nagyon kis termetű volt, olyan kis termetű, hogy az arcából nem is láthatott az ember semmit, csak a sapkája tetejét és keskeny hátát, és ha a kocsit feltűnően gyorsan robogott, akkor biztosra lehetett venni, hogy ő az olasz király. A király Udinében lakott, és majdnem mindennap végigrobogott ezen az útszakaszon, mert látni akarta, hogyan állnak a dolgok, de a dolgok nagyon rosszul álltak.

48. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

ODO6402

Mit tudunk a narrátorról, aki beszámol a háborús időszakról?

- A Fiatal.
- B Csak hallomásból ismerte az eseményeket.
- C Sebesült.
- D Egy – harcközeli – falusi házban lakott.

49. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

ODO6403

Jelöld meg, hogy a regényrészlet megfogalmazását hangulatilag milyennek érzed!

- A bizakodónak
- B tárgyilagosnak
- C gúnyosnak
- D nyomasztónak

50. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

ODO6404

A második bekezdés melyik természeti képe érezteti a fenyegetettséget?

- A „A síkságon jónak ígérkezett a termés.”
- B „...az éjszakák hűvösek voltak...”
- C „Kertek is voltak rajta, tele gyümölcsfával...”
- D „csupaszon meredeztek a hegyek...”

51. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

ODO6405

A harmadik bekezdés első felében melyek azok a szavak, amelyek a menetelés végeérhetetlenségét érzékeltetik? Írj legalább KÉT példát!

0
1
6
7
9**52. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL**

ODO6406

Milyen erdőt lehetett látni a völgyben?

- A fenyőerdőt
- B tölgyfaerdőt
- C gesztenyeerdőt
- D nyírfaerdőt

53. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

ODO6407

Szépirodalmi alkotásokban gyakran vagyunk tanúi annak, hogy egy emberi helyzet reménytelenségét az író/költő a természetben lejátszódó változásokkal érzékelteti. Olvasd el figyelmesen a harmadik bekezdést, és húzz alá egy olyan mondatot, amely a fenti megállapításra példa!

0
1
7
9**54. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL**

ODO6408

Mihez/kihez hasonlítanak – a szöveg szerint – a tölténytáskájukat cipelő katonák?

- A málhás számárhoz
- B várandós asszonyhoz
- C sörreklám-figurához
- D szajrét rejtegető betörőhöz

55. FELADAT: BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL

ODO6409

Hasonlítsd össze a harmadik bekezdésben a katonák vonulását bemutató részt az utolsó bekezdés leírásával! Fogalmazd meg a legfontosabb különbségeket!

0
1
7
9

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

IGAZI LUXUS

Egyetlen csillogó fém és semmilyen ragyogó drágakő nem bővölte el úgy az emberiséget, mint a lágy fényű gyöngyök. A gyöngyök a természet tökéletesre sikeredett alkotásai, nem kell csiszolni és polírozni¹ őket. Maga a természetes szépség és ezzel együtt az igazi luxus testesül meg bennük. A legjobb minőségű természetes gyöngyök legjelentősebb előfordulási helye a Perzsa-öböl. Ezért mind a mai napig minden természetes tengervízi gyöngyöt – a lelőhelyétől függetlenül – keleti gyöngynek neveznek.

Alapjában véve a természetes és a tenyésztett gyöngy között az egyetlen különbség az, hogy a természetes gyöngy esetében véletlen folytán valamilyen idegen test – például egy homokszem – kerül a kagylótestbe, míg a tenyésztett gyöngybe ezt mesterségesen az ember juttatja be. A kagyló az idegen testet igyekszik izolálni², és gyöngyházba ágyazza. Így alakul ki a többé-kevésbé gömb formájú gyöngyszem. A tenyésztéshez manapság leggyakrabban használt kagylófajta neve Akoya. A legmagasabb szintű koncentrációval és rendkívüli ügyességgel beültetnek a kagylóba egy édesvízi gyöngyhákszemcsét. Az így preparált kagylókat kosarakba helyezik, amelyeket bambusztutajokhoz vagy kötelekhez erősítenek, és hat méter mélyen a nyílt óceánon úsztatják őket. Mivel a kagylók nagyon érzékenyen reagálnak a külső behatásokra, mint pl. a hőmérséklet és a táplálkozás, a kosarak állandó ellenőrzése elengedhetetlen.

A tenyésztés időtartama az adott terület vízviszonyaitól függ. Ideális esetben az Akoya tenyésztett gyöngy négy év alatt éri el a 0,6-1,2 mm vastagságú gyöngyházréteget. Ha a vízhőmérséklet 13 Celsius fok alá esik, megáll a növekedés. Ha még ennél is lejjebb, 10 fok alá süllyed, a kagyló elpusztul, és minden fáradozás hiábavaló volt. Télen a legszebb a gyöngy fénye, ezért a kagylókat télen gyűjtik be. Ekkor megmossák, gondosan megvizsgálják, és zsinórokra húzzák fel őket. Így indulnak arra a hosszú útra, amelynek végállomásai a nagy nemzetközi aukciók³ és vásárok, innen pedig az ékszerkészítők és kreatív designerek⁴ műhelyei, ahol drága ékszereket készítenek belőlük.

A tenyésztett gyöngyök szinte minden színben előfordulnak. Az Akoya-gyöngyök esetében ez a paletta a fehértől a pezsgőszínig, a rozétól az aranyig és ezüstig terjedhet. Az édesvízi tenyésztett gyöngyök előfordulnak a narancs minden színében, a halvány és a sötét ibolyakékben és pasztell krémszínekben egyaránt. Hogy ki milyen színárnyalatot részesít előnyben, az kizárólag egyéni ízlésvilágától függ. Manapság a feketés-zöldes tahiti gyöngyök a legnépszerűbbek. A minőségellenőrzés során fontos szempont a külső felület állapota. Kisebb egyenetlenségek azonban a legértékesebb gyöngyöknél is előfordulnak, abszolút tökéletesség még a természet alkotta dolgok esetében sem várható. Gyöngyöknél a legfontosabb esztétikai szempont a gyöngyházfény. A minőség jelentősen függ a tenyésztidőtől, valamint a rétegerősségtől. Csak az erős gyöngyházréteg biztosít a gyöngynek igazán finom, intenzív gyöngyházfényt.

1 Felületét fényesíteni.

2 Elszigetelni.

3 Árverés.

4 Új termék megtervezésével foglalkozó szakember.

56. FELADAT: IGAZI LUXUS

OD08101

Mit nevezünk keleti gyöngynek?

- A A Perzsa-öbölből származó gyöngyöt.
- B Keletről származó tengeri gyöngyöt.
- C Lelőhelyétől függetlenül minden természetes tengervízi gyöngyöt.
- D Lelőhelyétől függetlenül minden természetes édesvízi gyöngyöt.

57. FELADAT: IGAZI LUXUS

OD08102

Mi a különbség a természetes és a tenyésztett gyöngy között?

0
1
7
9**58. FELADAT: IGAZI LUXUS**

OD08105

Tedd időrendi sorrendbe a gyöngytenyésztés és -árusítás legfontosabb mozzanatait!

- ___ A kagylókat kosarakba helyezik.
- ___ A kagylótestbe beültetnek egy édesvízi gyöngyházszemcsét.
- ___ A kagylókat nyílt óceánon úsztatják.
- ___ Télen begyűjtik.
- ___ Ékszerkészítők drága ékszereket készítenek belőlük.
- ___ Elküldik nemzetközi vásárokra, aukciókra.

59. FELADAT: IGAZI LUXUS

OD08106

Indokold meg, mostanában miért a tahiti gyöngyök a legnépszerűbbek!

0
1
7
9**60. FELADAT: IGAZI LUXUS**

OD08109

Írj legalább KÉT dolgot, amitől a gyöngy minősége függ!

0
1
7
9

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

MOZIÜNNEP

A magyar Moziünnep 4 napig tart, csütörtöktől vasárnapig, 2006. június 17. és 20. között. Az a néző, aki június 7-től a rendezvény utolsó napjáig megvásárol egy jegyet bármelyik filmre, az eseményben részt vállaló magyarországi moziban, a jegye mellé kap egy füzetet, amely az összes többi részt vevő moziban beváltható kuponokat tartalmaz. Ezek segítségével minden egyes további filmre előreláthatólag 290 Ft-os áron válthat jegyet. A Moziünnepet az teszi még különlegesebbé, hogy a programszerű vetítéseket kivételes mozis események kísérik majd; néhány példa: a világkörüli sikerhadjárat csúcsára ért A Gyűrűk Ura-trilógiát egyben levetítve élvezhetik a rajongók ezekben a napokban, illetve előke-rül a dobozból az elmúlt évtized áttörő magyar filmsikere, a Csinibaba, és a Moziünnepkel egy időben zajló budapesti Hídünnep keretében a lezárt Alagútba is mozit varázsolunk!

Rendezvényünk elsődleges célja népszerűsíteni a moziba járás kultúráját, ismét felfedeztetni az emberekkel a moziélményt mint gazdag és változatos kulturális és szórakoztató tevékenységet. Ugyanakkor lehetőséget szeretnénk nyújtani a nézőknek, hogy annyi filmet nézzenek meg csökkentett jegy-áron, amennyihez csak kedvük van.

1. 2006. június 7-től egy teljes árú mozijegy megvétele esetén* a vásárló egy 20 kupont tartalmazó füzetet kap (a készletek erejéig).
2. A Moziünnep időtartama alatt (2006. június 17-én reggel 8 órától június 20-án éjfélig) a rendezvényben részt vevő mozikban** a néző 290 (kettőszázkilencven) forintért vásárolhat mozijegyet, illetve tekinthet meg egy vetítést, ha a vásárlással egyidejűleg egy kupont lead a mozi pénztárában.
3. A kuponok bármely, a rendezvényben részt vevő moziban** bármely filmre* beválthatók. Ezek a mozik** a kuponokat bármely filmre* elfogadják.
4. A kuponfüzet személyre szól, ennek megfelelően nem átruházható, a füzetben a tulajdonos nevét fel kell tüntetni.
5. A kuponok csak a rendezvény időtartama alatt érvényesek, annak végeztével többé nem válthatók be.

* Kivéve a Harry Potter és az azkabani fogoly című filmre; az erre a filmre váltott jegy mellé nem jár kuponfüzet, és a film a kuponokkal nem tekinthető meg.

** Lásd mozik listája – a különböző mozikban előfordulhat fenti szabályoktól eltérő korlátozás is.

61. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05402

Hány forintért nézheted meg a Harry Potter-filmet?

- A 290 Ft-ért, kedvezményesen.
- B 1700 Ft-ért, kedvezmény nélkül.
- C A jegy ára a mozitól függ.
- D A Multiplex-mozik jegyáráért.

62. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05403

Hány filmet nézhetsz meg kedvezményesen egy kuponfüzettel?

- A Akármennyit, kivéve az új Harry Pottert.
- B Maximum húszat.
- C Attól függ, hány kupont kell leadni.
- D Maximum tízet.

63. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05405

Mi az összefüggés a június 7. és a június 20. dátumok között?

- A Június 7-ig kell megvenned a teljes árú jegyet ahhoz, hogy június (17-től) 20-ig 290 Ft-ért mehess moziba.
- B Az akció kezdete június 7., ekkor nézheted meg az első kedvezményes filmet, a vége június 20., ekkor láthatod az utolsót.
- C Nincs semmiféle összefüggés a két időpont között, véletlenszerűen kiválasztott dátumok.
- D Június 7. után kell megvenned a teljes árú jegyet ahhoz, hogy június 17-től 20-ig 290 Ft-ért mehess moziba.

64. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05407

Előfordulhat-e, hogy megveszel egy mozijegyet az akcióban szereplő időpontban, és mégsem kapsz kuponfüzetet? Válaszodat indokold a szöveg alapján!

0
1
7
9

65. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05409

Hányadikáig kell megvenned a teljes árú jegyet, hogy kuponfüzetet kapj?

- A Június 7-ig.
- B Június 17-ig.
- C Június 20-ig.
- D Június 4-ig.

66. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05410

Hány filmre nem vonatkozik a kedvezmény?

- A 0
- B 2
- C 1
- D Nem derül ki a szövegből.

67. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05411

Ha a barátaiddal moziba akartok menni, szerinted megéri a Moziünnep kínálta lehetőséget kihasználni? Válaszodat indokold a szöveg alapján!

0
1
7
9

68. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05412

Ha a Harry Potter-filmet megnézted teljes áron, kapsz-e kuponfüzetet?

- A Igen.
- B Nem.
- C Nem derül ki.
- D A mozitól függ.

69. FELADAT: MOZIÜNNEP

OD05413

Húzd alá a szövegben, miért jó moziba járni!

0
1
7
9

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

NEW YORK

A világ legnagyobb metropoliszának, a 15 milliós városnak a helyét 24 dollárért vásárolta meg egy vállalkozó szellemű holland kereskedő, Peter Minuit.

Az Újvilág felfedezése után a spanyolok főleg Dél- és Közép-Amerika gazdag, nagy műveltségű birodalmaira vetették rá magukat, az észak-amerikai kontinens (leszámítva a legdélibb részeket) többé-kevésbé szabad vadászterület volt. Főleg az angolok, franciák és hollandok igyekeztek itt gyarmatokat szerezni. Így került 1623-ban harminc kivándorló holland család a mai Manhattan, Staten Island és Brooklyn vidékére, ahol megalapították városukat, Nieuw-Amsterdamot (Új-Amszterdam).

Az indiánok azonban – akik kezdetben barátságosan fogadták a békés kereskedőknek tűnő idegeket, és szívesen adtak el nekik földet csekély értékű áruért – egyre ingerültebben figyelték az idegek terjeszkedését, földfoglalásait, erőszakoskodásait. Már a település első idejében is többször került sor harcra, ekkor építettek a hollandok a város védelmére egy falat. (Ez a fal lett a névadója annak az utcának, amely e fal lebontása után keletkezett, s amely ma az amerikai pénzvilág jelképe, a bankjairól híres Wall Street, azaz „Fal utca”).

A holland gyarmat nőtt és gyarapodott, Új-Amszterdam környékét már Új-Hollandiának hívták. De ugyancsak nőtt a környéken megtelepedő angolok száma is. Közben a tengereken kiéleződött az új ellentét: az angolok és a hollandok a tenger feletti hatalomért küzdöttek. Most is az angolok győztek, s a győzelemmel megszerezték ellenfelük gyarmatait is. II. Károly angol király az egész észak-amerikai holland gyarmatbirodalmat testvérének, a yorki hercegnek adományozta. Új-Amszterdam neve eltűnt a térképről, s megjelent az új birtokos szűkebb hazájára emlékeztető New York.

EL DORADO

A legendás név hol ebben a formájában, hol így: Eldorado, ma már szinte csak nagyítóval fedezhető fel az amerikai kettős kontinens térképein. Többnyire jelentéktelen kisvárosokat jelöl Kanadában, az Egyesült Államokban, Mexikóban, Venezuelában, Brazíliában, Argentínában.

A név a 16. században a mai Kolumbia belső területeit jelölve szikrázott az aranyra éhes konkviztádorok¹ szeme előtt. Erre a területre képzeltek El Doradót, az Aranyember országát, amelynek uralkodója minden reggel behinti magát aranyporral, és azt minden este úgy mossa le, hogy alámerül a szent tó vizébe... Ezért is nevezték el spanyolul „el dorado”-nak, ami annyit jelent: „az aranyozott”.

Érdekes, hogy a fantasztikus legendának, amelyet a spanyolok indiánoktól hallott elbeszélések alapján színezték ki így maguknak, volt némi valóságalapja. A mai Bogota környékén élő csibcsa indiánok vallása különös tiszteletben részesítette a Napot és a vizet. Az új főpapot, aki egyben a törzs fővezére is lett, megválasztása után valóban mesébe illő külsőségek között „iktatták be hivatalába”. A ceremónia kezdetén a papok talpig bekenték az új főpap testét olajos földdel, majd behintették aranyporral. Ezután a „napként ragyogó” főpap – kisebb törzsfőnökök kíséretében – tutajra szállt, s a szertartás befejezésekképpen aranytárgyakat és drágaköveket szórt a szent tó vizébe.

Valóban pompás, fényűző, ragyogó látványosság lehetett. Nem is csoda, hogy a spanyolok – akik egyébként sohasem látták, mindig csak hallottak róla – hamarosan kialakították aranyország legendáját. A spanyolok „El Dorado”-jában a főpap már mindennap „fürdött” az aranyporban, a szent tavak fenéke arannyal, drágakövel volt kirakva, és maga az aranyozott testű „király” is lassan fantasztikus félistenné formálódott. Végül El Dorado már nemcsak az eredeti kolumbiai „aranyországot” jelentette, hanem minden olyan helyet, ahol mesés kincseket, meggazdagodást reméltek a kalandorok. Sőt, a szó kisbetűs formában ma is élő fogalom, például úgy, hogy a sokat szenvedett Dél-Amerika, aranyával és aranyától függetlenül is, sokáig valóban a spanyolok, a gyarmatosítók eldorádója volt.

El Dorado igazságához tartozik még az is, hogy Kolumbia ma is Dél-Amerika első aranytermelő országa, és a világon az első helyen áll a smaragd, ötödiken a platina termelésében.

1 16–17. századi, Közép- és Dél-Amerikát gyarmatosító spanyol hódító.

70. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

ODO6002

Milyen építmény(ek) volt(ak) a mai Wall Street helyén?

- A Indián kunyhók.
- B Egy fal.
- C Az első bevándorlók házai.
- D Bankok.

71. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

ODO6003

Fogalmazd meg röviden, hogy mire szolgált a New Yorkról szóló szövegben szereplő fal!

0
1
7
9

72. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

ODO6005

Milyen eredetű név az El Dorado?

- A csibcsa indián
- B kolumbiai
- C spanyol
- D portugál

73. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

ODO6007

A konkrét helyet jelölő név az évszázadok során fogalommá vált. Milyen az a hely, amelyre azt mondják: „Micsoda eldorádó!”

Helyettesítsd más szóval/szavakkal!

0
1
7
9

74. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

ODO6008

Számozd be a fogalomválasztás folyamatának lépéseit!

- ___ Név „kiterjesztése” minden, mesés kincset sejtető helyre
- ___ A spanyol hódítók megjelenése
- ___ A legenda konkrét földrajzi területhez való kötése (kolumbiai „aranyország”)
- ___ A kiszínezett legenda terjedése szájhagyomány útján
- ___ Az indiánoktól hallott elbeszélés
- ___ A név fogalomválasztás kisbetűs formában

75. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL

ODO6010

A könyv szerzője, Rockenbauer Pál a következőképpen fogalmaz: „A név a 16. században a mai Kolumbia belső területeit jelölve szikrázott az aranyra éhes konkvisztádorok szeme előtt.”
Hogy jellemeznéd más szóval az „aranyra éhes” embert?

0
1
7
9**76. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL**

ODO6011

A két név (New York, El Dorado) kialakulása közül melyiket találtad érdekesebbnek?
Indokold válaszodat a szöveg alapján!

0
1
7
9**77. FELADAT: AMIRŐL A TÉRKÉP MESÉL**

ODO60112

A New York nevről olvasottak alapján melyik megállapítást tartod igaznak?

- A A névváltozás történelmi események következtében jött létre a térképen.
- B A név regényes történetet, mondát mesél, ha megszólaltatjuk.
- C Nem kell semmilyen történelmi háttérismeret, mert „beszélő név”.
- D A név jelentésének nincs semmi valóságalapja.

Ne kezdj hozzá a szövegértés-feladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

MADARAK, VADAK, ROKONOK

– Szeretném, ha nem emlegetnéd annyit azt a Görögországot – mondta Leslie idegesen. – Erről mindig Gerrynek az a nyamvadt könyve jut eszembe. Úgyis évekig tartott, míg sikerült túltennem magam rajta.

– Neked tartott évekig? – szólt Larry epésen. – És én mit szóljak? El tudod képzelni, mit ártott ez a dickensi karikatúra a jóhíremnek?

– Abból, amit rólam írt, azt lehet hinni, hogy másra sem tudok gondolni, mint hajóra meg puskára.

– Hát, nem is nagyon gondolsz másra, mint hajóra meg puskára.

– Én szenvedtem tőle a legtöbbet – szólt közbe Margo. – Egyébről sem írt, mint a pattanásaimról.

– Én úgy találtam, hogy titeket jól ábrázolt – vélte mama –, hanem engem tökéletes hülyének állított be.

– Én nem bánom, ha tisztességes stílusban gyaláznak – mutatott rá Larry, indulatosan kifújva az orrát –, de hogy még ráadásul rossz angolsággal gyalázzanak, az már arcpirító.

– Már a címe is kész inzultus – mondta Margo. – Családom és egyéb állatfajták. Utálom, hogy állandóan azt kérdezzetik tőlem: „És te melyik állatfajtahoz tartozol?”

– Pedig én úgy találtam, hogy a címe elég mulatságos, drágám – mondta mama. – Csak az a baj, hogy nem vette bele a legjobb történeteket.

– Ebben egyetérték – szólt Leslie.

– Hogyhogy a legjobb történeteket? – gyanakodott Larry.

– Hát, például amikor Max jachtjával körülhajóztátok a szigetet. Az is rém mulatságos volt.

– Ha az az eset megjelenik nyomtatásban, én bepereltem volna az öcsémet.

– Nem értem, miért; az valóban mulatságos volt – mondta Margo.

– És az, amikor szellemet idéztetek? Örölnél, ha azt is megírta volna? – tudakolta Larry epésen.

– Na nem! Azt azért mégse! – rémüldözött Margo.

– Na látod! - diadalmaskodott Larry. – És Leslie bírósági kalandja?

– Nem tudom, minek akarsz engem is belekeverni! – mondta Leslie harciasan.

– Te mondogattad, hogy nem írta meg a legjobb eseteket – érvelt Larry.

– El is felejtettem már ezeket – kuncogott mama. – Pedig tényleg érdekesebbek, mint amiket megírtál, Gerry.

– Örülök, hogy ez a véleményed – mondtam elgondolkodva.

– Ugyan miért? – kérdezte Larry, és gyanakvóan rám meredt.

– Mert elhatároztam, hogy írok egy másik könyvet is Korfuról, és beleírom az összeset – magyaráztam ártatlanul.

Azonnal felhördültek valamennyien.

– Megtiltom – bömbölte Larry, vadul tüsszögve. – Megtiltom egyszer s mindenkorra!

– Nem írhat a szellemidézéséről – harsogott Margo. – Mama, mondd neki, hogy nem írhat!

– Sem a törvényszéki dologról – acsargott Leslie. – Nem tűröm!

– És ha csak említeni mered a jachtot... – kezdte Larry.

– Larry, kedvesem, ne kiabálj! – szólt közbe mama.

– Jó, akkor tiltsd meg te, hogy megírja a folytatást – kiabált Larry.

78. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK	OD03101	
Hogy hívják a családtagjai az elbeszélőt?		0
_____		1
		7
		9
79. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK	OD03104	
A felsoroltak közül miről írt az elbeszélő a könyvében?		
A Pattanások.		
B Szellemidézés.		
C Bírósági kaland.		
D A sziget körülhajózása.		
80. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK	OD03102	
Miért NEM akarják a családtagok az újabb kötet publikálását?		
A Mert az előző is megbukott.		
B Mert az előzőbe sem vette bele a legjobb történeteket.		
C Mert úgy érzik, kifigurázta őket.		
D Mert úgy érzik, valótlanágokat állított róluk.		
81. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK	OD03107	
Hány szereplője van a szövegbeli jelenetnek?		
A három		
B négy		
C öt		
D hat		
82. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK	OD03105	
Melyik sziget körülhajózásáról esik szó az idézett részletben?		0
_____		1
		7
		9
83. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK	OD03108	
Keress KÉT bizonyítékot arra, hogy a jelenlévők egyike meg volt fázva a beszélgetés idején! Húzd alá a szövegben!		0
		1
		7
		9

84. FELADAT: MADARAK, VADAK, ROKONOK

OD03109

A szerző milyen nyelven írta könyvét a családjáról?

- A görögül
- B törökül
- C angolul
- D franciául

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

KERÉKPÁRTÚRA

5. túra: DÉL-BARANYÁBAN

A MECSEK ÉS A VILLÁNYI-HEGYSÉG

179 km, 4 túranap

Pécs-Pellérd-Görcsöny-Díósvizsló-**Harkány**-**Siklós**-**Villány**-Bóly-Máriakéménd-**Pécsvárad**-Komló-(Sikonda)-(Mánfa)-Magyarszék-Magyarhertelend-Abaliget-Orfű-**Pécs**.

E terület nemcsak történelméről (Pécsvárad, Siklós), hanem boráról (Villány), gyógyfürdőiről (Harkány, Sikonda) és vendégszeretetről is híres. A túra első fele közepesen nehéz. Többnyire kis forgalmú utakon, hosszú, de enyhe lejtőkkel-emelkedőkkel tarkított terepen vezet az utunk. A mecseki túraszakaszon már jóval erősebben kell taposni a pedált. Ez egy nehéz, hegyi túra. Az út jó minőségű, kisebb szakaszoktól eltekintve (Orfű és Pécs között) kis forgalmú, de kanyargós. A néha igen erős és hosszú emelkedőket veszélyes gyorsulásra csábító lejtők követik. Edzett, hegyikerékpárral rendelkező túrázóknak ajánljuk.

Túraváltozat 5/A: A DRÁVÁTÓL KAPOSVÁRIG (ORMÁNSÁG, ZSELICSÉG) 191 km, 4 túranap

Siklós-Matty-Drávaszabolcs-Szaporca-Vajszló-Sellye-Kákics-Dencsháza-**Szigetvár**-Somogyapáti-Lad-Hencse-Kadarkút-Bándudvarnok-Bószénfa-**Szenna**-**Kaposvár**.

A túra első felében az Ormánságot fedezhetjük fel. Mindenkinek ajánljuk, aki kíváncsi a határ menti, régebben elzárt, de éppen ezért természeti, néprajzi és építészeti értékeit megőrző térségre. A Duna-Dráva Nemzeti Park területén járunk, vadregényes vidéken, nagyrészt közepes minőségű mellékutakon, sík terepen. Több szakaszon a Dráva gátján, javított földútra kerekedhetünk. A túránk harmadik-negyedik napján közepes nehézségű terepen, hegyes-dombos tájon, kis forgalmú mellékutakon, szép erdei utakon haladhatunk a Zselicégben. Kaposvár közelében nagy forgalomra kell számítani.

Legfontosabb látnivalók:

Pécs: A történelmi belváros a világörökség része. Dóm, ókeresztény sírkamra és mauzóleum, püspöki palota, várfalak, Gázi Kászim dzsámija, Zsolnay-kút, Jakováli Hasszán dzsámija, római temető, Szt. Ágoston-templom (volt dzsámi), Csontváry Múzeum, Káptalan utcai múzeumok: Zsolnay Kerámia Kiállítás, Amerigo Tot, Vasarely stb., Dömörkapu, Misina-tető (tévétorony)

Görcsöny: római katolikus templom (Dorffmeister-és „könnyező” Mária-kép)

Harkány: gyógy- és strandfürdő

Siklós: Garay-vár, ferences templom, Malkocs bej dzsámija, szerb templom

Villány: Bormúzeum, kőbánya (természetvédelmi terület)

Bóly: Batthyány-kastély (arborétum)

Pécsvárad: vár és apátsági templom, Árpád-kori altemplom

Komló: Helytörténeti Múzeum

Abaliget: cseppkőbarlang

Orfű: Malommúzeum, Sárkány-kút, Orfűi-tórendszer

Szigetvár: vár, Szulejmán-dzsámi, csonka minaret, vártörténeti kiállítás, Basa-kút, turbéki kegytemplom

Szenna: népi barokk stílusú református templom (festett kazettás famennyezet, festett karzat, berendezés), Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény, favázas ház

Kaposvár: rokokó Mária-oszlop, Dorottya-ház (bálok), Rippl-Rónai Múzeum, Somogyi Képtár, Csiky Gergely Színház, várromok

Térkép: Kerékpártúrák Magyarországon atlasz és útikalauz

Útikönyv: Magyarországi kerékpártúrák

85. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRA	OD02601	
Ha külföldre akarsz utazni Diószvizlóról, melyik országba jutsz el leghamarabb?		0
_____		1
		7
		9
86. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRA	OD02602	
A túraútvonal melyik szakaszán kell jelentős autóforgalommal számolni?		0
_____		1
		7
		9
87. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRA	OD02604	
A rövidebb túrát – a hosszabbal ellentétben – nem mindenkinek ajánlják. Miért?		
A Az út nem olyan jó minőségű.		
B Különben mindenki a rövidebb távra menne.		
C Az út nagyon kanyargós.		
D Erős és hosszú emelkedőkkel kell megbirkózni.		
88. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRA	OD02605	
Nevezd meg, milyen más, a témához kapcsolódó kiadványt ajánl a szöveg!		0
_____		1
		7
		9
89. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRA	OD02606	
Melyik települést érinti mindkét túraútvonal?		
A Pécset		
B Harkányt		
C Villányt		
D Siklóst		
90. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRA	OD02607	
Az 5. jelzésű túra útvonalának ismertetésében Sikonda és Mánfa zárójelben szerepel. Mi lehet ennek az oka?		0
_____		1
		6
		7
		9

91. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRAOD02608

Melyik település látnivalói közt nem szerepel dzsámi?

- A Siklós
- B Szigetvár
- C Kaposvár
- D Pécs

92. FELADAT: KERÉKPÁRTÚRAOD02609

Pellérdről a turbéki kegytemplomhoz milyen irányba kell tartanunk?

- A nyugatra
- B délre
- C keletre
- D északra

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

„BESZÉDES” KÍSÉRLET

Az alkalmazott fonetika egyik legizgalmasabb kérdése, hogy vajon a beszéd mennyire jellemző az emberre. Kimondható-e, hogy a beszédjellemzők, hasonlóan az ujjlenyomathoz, kétséget kizáróan képesek a beszélő személyt azonosítani? A jelen kísérletben arra kerestünk választ, hogy milyen mértékben becsülhető meg a beszélő magassága, súlya és életkora egy rövid beszédminta alapján, ha a beszélőt nem látjuk.

A kísérleti anyagot tíz magyar anyanyelvű női és férfi beszélőtől rögzítettük. Életkoruk különböző, 23 évtől 55 évig. Kiválasztásukat a testméreteik határozták meg. A normál magasságúnak és súlyúnak tekintett (azaz sem alacsonynak, sem magasnak, sem soványnak, sem kövérnek nem nevezhető) nőn és férfin kívül mindkét nemből a következő testalkatúakat választottuk beszélőnek: alacsony és kövér, magas és kövér, alacsony és sovány, valamint magas és sovány. A beszélők valamennyien pedagógusok.

A beszélőktől rövid, olvasott szöveget rögzítettünk magnetofonszalagra laboratóriumi körülmények között. Ezek átlagidőtartama 16 másodperc (határértékek: 14–19 mp). A felolvasott szövegek tartalma egészen különböző volt. A felvett szövegeket véletlenszerű sorrendben rögzítettük a tesztzalagra úgy, hogy egy-egy szöveg között 5 másodpercnyi csendes szünetet hagytunk.

A becslési kísérletben összesen 32 fő vett részt, valamennyien ugyancsak pedagógusok, magyar anyanyelvűek, életkoruk 25 és 35 év közötti (többségük nő). A feladatuk az volt, hogy egy előre elkészített tesztlapon a beszélők egy-egy alkati jellemzőjét, illetve az életkorukat becsüljék meg. A megfelelő helyre X-jelet kellett tenniük. Ennek megfelelően háromszor hallgatták meg a tesztanyagot, de mindig csak egyetlen elhangzás alapján kellett az adott paraméterről döntenükhöz. Elsőként a termet, majd a súly, végül az életkor becslését kértük.

EREDMÉNYEK

A hipotézisünk az volt, hogy a három paraméter közül csupán az életkor becsülhető meg. Ezt egyrészt a korábbi ilyen jellegű kísérletek adatai alapján gondoltuk, másrészt azért, mert az emberek életük során jobban tudatosítják magukban a beszélő személy életkorát, mint egyéb, alkati sajátosságait. Mindennapi kommunikációink során annak lehet jelentősége, hogy milyen életkorú emberrel beszélünk, de hogy milyen magas vagy milyen súlyú, az a kommunikáció szempontjából rendszerint lényegtelen. Ezért sokkal kevesebb az esélye annak, hogy a hallgatóban kódolódna a beszélő partner alkati sajátosságai. Öntudatlan feldolgozás persze végbemegy bennünk, hiszen ennek az eredménye, hogy ha a beszélő alkata és hangja ellentmondásos, akkor az a hallgató számára kényelmetlen, akár zavaró is tud lenni. Képzeljünk el egy nehézsúlyú bokszolót egy alacsony vékony emberre jellemző hanggal! A rajzfilmek világából is hozhatunk példát. Ha a filmben egy törpe és egy óriás beszélget, akkor az erős testalkatú színész nyilvánvalóan nem a törpének, hanem az óriásnak kölcsönzi a hangját.

Az 1. táblázatban összegeztük a tíz beszélő alkatára és életkorára kapott becsléseket annak függvényében, hogy a kísérleti személyek hány százalékban azonosították helyesen a beszélő külsejét és korát.

1. táblázat. A beszélők alkatára és korára kapott helyes becslések aránya
(n = nő, f = férfi, A = alacsony, M = magas, N = normál, K = kövér, S = sovány)

Beszélő	Termet (%)	Súly (%)	Életkor (%)
1. nMS	25,0	31,2	100,0
2. fAS	62,5	18,7	50,0
3. nNN	75,0	68,7	68,7
4. nAS	56,2	31,2	43,7
5. fMK	37,5	18,7	37,5
6. nMK	37,5	18,7	68,7
7. fNN	68,7	50,0	81,2
8. fMS	62,5	68,7	62,5
9. nAK	37,5	6,2	81,2
10. fAK	81,2	68,7	93,7

Az a tény, hogy mind az életkort, mind a testmagasságot elfogadható mértékben meg lehetett becsülni, arra utal, hogy a beszéd kétségtől tartalmaz olyan paramétereket, amelyek a hallgatóban azonos döntést idéznek elő.

93. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05801

Hogyan kellett megjelölni a tesztlapon a becsléseket?

- A karikázással
- B aláhúzással
- C zárójellel
- D X-jellel

94. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05803

Mit jelent a következő kifejezés: „határértékek 14–19 mp”?

- A A rögzített szövegek időtartama 14 mp vagy 19 mp volt.
- B A szövegek időtartama 14 mp-nél kevesebb vagy 19 mp-nél több volt.
- C A rögzített szövegek közötti időtartam min. 14, max. 19 mp lehetett.
- D A rögzített szövegek időtartama min. 14, max. 19 mp lehetett.

95. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05804

Mit jelent a szöveg alapján a ‘paraméter’ szó?

- A Kísérleti eszköz.
- B Mértékegység.
- C Jellemző, mutató.
- D Következtetés.

96. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05805

A táblázat hányadik sora jelöli a kövér, magas férfi beszélőt?

0
1
7
9

97. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05806

Egy magas, vékony, 24 éves tanárnő jelentkezett a becslési kísérletre. Mit gondolsz, elfogadták a jelentkezését? Indokold a válaszodat!

0
1
7
9

98. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05807

A szövegben ezt olvassuk: „...a beszélők egy-egy alkati jellemzőjét, illetve az életkorukat” kellett megbecsülni. Melyek voltak az alkati jellemzők?

0
1
7
9

99. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05808

Mi a fonetika?

- A Etikai problémákat felvető és megoldó tudományos ágazat.
- B Az a tudományág, amely a beszédhangokat tanulmányozza.
- C Fonástannal és szövészettel foglalkozó tudományág.
- D A pedagógusok olvasásával, illetve beszédével foglalkozó tudományág.

100. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05809

Miért foglalták táblázatba a kísérlet eredményeit?

- A Mert kisebb helyet foglal, mintha szövegesen rögzítették volna az adatokat.
- B Mert egymás alá írva könnyebb összeadni az adatokat, mint fejben kiszámolni.
- C Mert így jobban áttekinthető, és könnyebb összeadni az eredményeket.
- D Mert így jobban áttekinthető, és könnyebb összevetni az eredményeket.

101. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05810

Vajon részt vett-e a cikk írója a kísérlet elvégzésében? Miből derül ez ki?

- A Nem, mivel nem írja le, hogy ő mit csinált, és a szövegben nem szerepel az „én” szó.
- B Igen, mivel részletesen leírja a kísérlet körülményeit. Pl.: „A becslési kísérletben összesen 32 fő vett részt...”
- C Igen, mivel a kísérlet elvégzését jelölő igék többes szám 1. személyű alakban szerepelnek. Pl.: „összegeztük”.
- D Nem, mivel a kísérletben csak „beszélők” és „becslők” vehettek részt.

102. FELADAT: „BESZÉDES” KÍSÉRLET

OD05811

Miért van idézőjelben a címben a „beszédes” kifejezés?

- A Mert a kísérlet eredményeit többször meg kell beszélniük a kutatóknak, és nyilvánosságra is kellett hozniuk.
- B A szójáték azt jelzi, hogy a kísérlet a beszéddel kapcsolatos, és említésre méltó eredményei vannak.
- C Mert a cikk írója ezt a sokszor használt szót választotta ki a szövegből.
- D Azt érzékelteti, hogy ez egy vicc, hiszen egy kísérlet nem tud beszélni.

Tanulmányozd az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

Az utas adatainak megadása

Bejelentkezés

Ha Ön már regisztrált felhasználó, kérjük, adja meg felhasználónevét és jelszavát.
Ha esetleg elfelejtette jelszavát, az emlékeztetőhöz [kattintson ide](#).
Egyéb esetben regisztráljon mint [Új felhasználó](#).

Bejelentkezés

Felhasználónév:

Jelszó:

☐ Automatikus belépés a legközelebbi alkalomkor.
(Ha más is használja számítógépét, akkor nem ajánlott.)

- Ha Ön először használja rendszerünket, a foglalás elkészítéséhez új felhasználóként regisztrálnia kell.
- Ha már használta a Malév online foglalási rendszerét, a felhasználónév és a jelszó begépelésével be tud lépni saját profiljába, a rendszer ilyenkor automatikusan kitölti az utasadatok mezőket, amelyeket Ön – szükség esetén – felül tud írni.
- A regisztráció során ki kell tölteni a jelszó-emlékeztető mezőt, amely segít, ha elfelejtette a jelszavát.
- Ha a jelszó-emlékeztető segítségével sem jut eszébe a jelszava, kérjük, új felhasználói névvel regisztráljon ismét!

Utasadatok

Kérjük, adja meg az utasadatokat:

Fő utas (akinek a bankkártyájával a fizetés történik)

Megszólítás:

Vezetéknév:

Keresztnév:

Étkezés:

Pontgyűjtő kártya:

Kapcsolattartó adatai

Lakcím:

Település:

Megye:

Irányítószám:

Ország:

Telefonszám:

Fax:

Email cím:

Jegyátvételi lehetőségek

Jegyátvételi lehetőségek:

Utazás elnevezése:

- A belépés után töltsse ki értelemszerűen a jegykiállításához szükséges adatokat!
- A jegyátvételi lehetőségeknél alaposan gondolja át, melyik irodát választja!
- Ha a ferihegyi irodát választotta, kérjük, a menetrendben megjelölt ajánlott kiérkezési időpont előtt fél órával jelenjen meg a repülőtéren a jegyfelvételnél!
- Kérjük, elérhetőségeit úgy adja meg, hogy ha bármi gond van a jegykiállítás során, el tudjuk Önt érni.

103. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8401

Mikor NEM kell egyes adatokat kitölteni?

- A Ha nem szándékozom jegyet foglalni.
- B Ha elfelejtettem a jelszavam.
- C Ha már telefonon megadtam az adataimat.
- D Ha már foglaltam így repülőjegyet.

104. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8402

Mit kell tenni, ha már benne vagyunk a rendszerben, de változott valamelyik személyi adatunk?

- A Kijavítani, amit a gép automatikusan beírt.
- B Újra regisztrálni kell a jegyfoglaláshoz.
- C Kilépni, majd más jelszóval újra belépni.
- D Használni az automatikus emlékeztetőt.

105. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8403

Mit tegyek, ha elfelejtettem a jelszavam, és nem jut eszembe az emlékeztető használata után sem?

- A Újra megpróbálom használni az emlékeztetőt.
- B Új felhasználónevet kell választanom.
- C Nem tudom igénybe venni a szolgáltatást.
- D Be kell gépnem egy másik jelszót.

106. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8404

Vegetáriánus-e a mintaként közölt adatlapon szereplő hölgy? Miből következtethetünk erre?

0
1
7
9

107. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8407

Interneten repülőjegyet szeretnél rendelni, de nem emlékszel a jelszavadra. Állítsd sorrendbe, hogyan kell eljárnod!

- _____ Beírom a jegyem kiállításához szükséges adatokat.
- _____ Kitöltöm a személyi adataimat.
- _____ Használok a jelszó-emlékeztetőt.
- _____ Továbbra sem tudom a jelszavam, ezért újra regisztrálok.
- _____ Beírom a felhasználónevet.

108. FELADAT: MALÉV HUNGARIAN AIRLINES

ODO8409

Hová utazik az a személy, akinek az adataival a mintát kitöltötték?

0
1
7
9

109. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8410

Mit értenek az alábbi kérésen: „...elérhetőségeit úgy adja meg, hogy ha bármi gond van a jegykiállítás során, el tudjuk Önt érni”?

- A Azt, hogy helyesen adjuk meg a telefonszámunkat.
- B Azt, hogy inkább a mobilszámunkat adjunk meg.
- C Olyan számot/számokat adjunk meg, ahol mindig tudnak hívni.
- D Azt, hogy adjunk meg több telefonszámot is, ne csak egyet.

110. FELADAT: MALÉV MAGYAR LÉGITÁRSASÁG

ODO8411

Kinek az adatait kell megadni a megrendelőn?

- A Csak a férj adatait kell megadni.
- B Annak az adatait, aki utazik.
- C Aki a jegyet fizeti, és a kapcsolattartóét.
- D A férj és a feleség adatait is meg kell adni.

Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

AZ EGEREK

Már visszavonultam a kertre néző második emeleti sarokszobába – azután is minden évben ott aludtam –, és készültem lefeküdni. Akkor gyenge neszt hallottam, halk kapirgálást a küszöb felől. Ajtót nyitottam. Aprócska egér surrant el a lábam alatt, átfutott a szobán, és a fiókos szekrény alatt keresett menedéket. Esetlenül futott, bőven ráértem volna agyonütni. De olyan kedves volt, olyan törekeny.

Másnap reggel véletlenül megemlítettem Giovanninak.

– Ó, igen – mondta szórakozottan –, olykor akad néhány egér a házban.

– Icipici egér volt... nem is mertem...

– Na persze, gondolom. De ne törődj vele... – Másra terelte a szót, úgy látszott, kellemetlenül érinti, hogy erről beszélek.

A következő évben. Egy este kártyáztunk. Éjfél után fél egy felé járhatott, a szomszéd szobában – a szalonban, ahol ilyenkor nem égett a lámpa – csattanás hallatszott, fémes hang, mintha rugó csapódott volna.

– Mi az? – kérdeztem.

– Semmit sem hallottam – mondta Giovanni kitérően. – Te hallottál valamit, Elena?

– Én nem – feleli a felesége egy kicsit elpirulva. – Miért?

– Úgy rémlett, mintha a szalonban... valami csattanás... – Enyhe zavart vettem észre rajtuk. – No jó... én osztok?

Tíz perc sem telik bele, újabb kattanás, ezúttal a folyosóról, s nyomban utána vékony, nyilván állattól származó visítás.

– Mondd, Giovanni – kérdeztem –, egérfogót állítottatok?

– Tudtommal nem. Igaz, Elena? Vagy állítottatok egérfogót?

– Mi nem jut eszetekbe? Annak az egy-két egérnek! – így a felesége.

Eltelik egy év. Alighogy belépek a házba, megpillantok két gyönyörű macskát, nagyszerű példány mind a kettő, cirmos fajta, csupa izom, a szőrük selymes, mint az egéren élő macskáké szokott lenni.

– Hát végre mégis rászántátok magatokat! – mondom Giovanninak. – Micsoda zabálást csaphatnak ezek! Mert itt aztán egérben nincs hiány.

– Á, dehogy – válaszolja –, nagy néha ha akad egy-kettő... Ha csak egéren kéne meglenniök...

– Na, azért elég kövérek ezek a cicusok.

– Jó húspan vannak, az biztos. Tudod, a konyhában dúskálnak a jobbnál jobb falatokban.

Eltelik megint egy esztendő, s ahogy megérkezem a szokásos nyaralásra, ismét megpillantom a két macskát. De mintha kicserélték volna őket; nem fürgék már, nem elevenek – ványadtak, girhesek, a szőrük fénytelen. Nem cikáznak szobáról szobára. Egyre csak gazdáik lábánál kornyadoznak, álmosan, bágyatagon.

– Betegek? – kérdezem. – Hogyhogy ilyen vedlettek? Talán nincs már egér?

– Úgy, ahogy mondod – feleli Giovanni élénken. – Sose láttam még ilyen ostoba macskákat. Egészen odavannak, mióta nincsen egér a házban... Írmagjuk sem maradt! – És elégedetten nagyot nevet.

Később Giorgio, a legnagyobb fiú, félrevon, és cinkos képpel suttogja:

– Tudod, miért van? Félnék!

– Kicsoda fél?

S a fiúcska:

– A macskák, azok félnék. Apa nem szereti, ha erről beszélnek, mindig felbosszantja. De az biztos, hogy a macskák félnék.

– Kitől félnék?

– Hát kitől? Az egerektől! Egy év alatt abból a tizből száz rusnya dög lett... És egyáltalán nem a régi egérké! Akár a tigrisek. Nagyobbak a vakondnál, a szőrük fekete és sörteszerű. Egyszóval a macskák nem merik őket megtámadni.

– És ti semmit sem tesztek?

– Valamit csakugyan kellene tenni, de apa sohase szánja rá magát. Nem tudom, miért, de jobb szóba sem hozni, mert mindjárt ideges lesz tőle.

És a következő évben, már első éjszaka, akkora a zaj a szobám felett, mintha egy sereg ember rohangálna fel s alá. Tatatrakk, tatatrakk. De nagyon jól tudom, hogy senki sem lehet odafenn, csak a lakatlan padlásszoba, tele ócska bútorokkal, ládákkal, miegymással. „A teremtsit, micsoda lovasparádé – gondolom magamban –, ugyancsak jókorák lehetnek azok az egerek.” Akkora a lárma, hogy alig bírok elaludni.

111. FELADAT: AZ EGEREK

OD08201

Milyen állatokhoz hasonlítja Giorgio, illetve a szerző az egereket? Nevezz meg kettőt!

1. _____

2. _____

0
1
7
9

112. FELADAT: AZ EGEREK

OD08202

Elena miért nem hallotta a fémes csattanást a szalonból?

- A Elmerült a kártyázásban, nem figyelt oda.
- B Nem tudott az egérfogókról, s nem tudta mire vélni a hangot.
- C Szégyellte, hogy egerek vannak a házukban, s letagadta.
- D Mindig a férjének adott igazat, aki azt állította, nem hallott semmit.

113. FELADAT: AZ EGEREK

OD08203

A szövegrészletből keresd ki, milyen hanghatásokat észlelt a szerző az egerekkel való első és utolsó találkozása során!

Első találkozáskor: _____

Utolsó találkozáskor: _____

0
1
7
9

114. FELADAT: AZ EGEREK

ODO8204

Melyik állítás igaz Giovannira?

- A Szereti az állatokat, az egereket sem bántja.
- B Nem szereti, ha kártyázás közben másról beszélnek.
- C Kerüli a összetűzéseket.
- D Csak titokban meri elmondani, mitől félnek a macskák.

115. FELADAT: AZ EGEREK

ODO8205

A harmadik vendégeskedés miben tér el lényegesen a többitől? Fogalmazd meg a különbséget!

0
1
7
9**116. FELADAT: AZ EGEREK**

ODO8209

Milyennek látja Giorgio az apját? Az alábbi állítások közül melyik NEM a kérdésre válaszol?

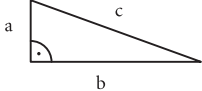
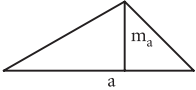
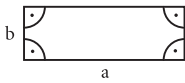
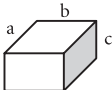
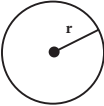
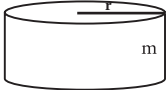
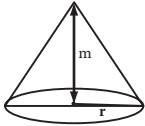
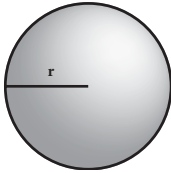
- A Azzal, hogy elkendőzi a problémát, még az megoldatlan marad.
- B Ha valamit nem sikerül megoldania, ideges lesz tőle.
- C Halogatja, elodázza a nehezebbnek tűnő feladatokat.
- D Bosszantja, ha szóba kerülnek az egerek.

Források:

1. HEMINGWAY, ERNEST: *Búcsú a fegyverektől*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1969.
2. <http://www.eskuvo.hu/?menuid=35&cikkid=6>
3. <http://www.moziunnep.hu>
4. ROCKENBAUER PÁL: *Amiről a térkép mesél*. Móra Ferenc Könyvkiadó, 1974, 145–146., 178–179.
5. DURRELL, GERALD: *Madarak, vadak, rokonok*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1974.
6. <http://www.sulinet.hu/turizmus/?p=turautvonal#05>
7. GÓSY MÁRIA: *A testalkat és az életkor becslése a beszéd alapján*.
<http://www.c3.hu/~nyelvfor/period/1254/125408.htm>.
8. http://www.malev.hu/BP/HUN/I_CUSTOMERHELP
9. BUZZATI, DINO: *Az egerek. Riadalom a Scalában*. Európa Könyvkiadó, 1980;

Képletek

Az alábbi táblázatban képleteket találsz, amelyek segítséget nyújthatnak a feladatlap megoldásában.

Ábra	Leírás	Képlet
	Pitagorasz tétele egy a, b, c oldalú derékszögű háromszögre vonatkozóan, ahol c az átfogó.	$a^2 + b^2 = c^2$
	Egy olyan háromszög területe, amelynek egyik oldala a , az a oldalhoz tartozó magassága m_a .	$\text{Terület} = \frac{a \cdot m_a}{2}$
	Egy a, b oldalú téglalap területe.	$\text{Terület} = a \cdot b$
	Egy olyan téglatest térfogata, amelynek oldalélei a, b és c .	$\text{Térfogat} = a \cdot b \cdot c$
	Egy r sugarú kör kerülete.	$\text{Kerület} = 2 \cdot r \cdot \pi$
	Egy r sugarú kör területe.	$\text{Terület} = r^2 \cdot \pi$
	Egy r sugarú és m magasságú henger térfogata.	$\text{Térfogat} = r^2 \cdot \pi \cdot m$
	Egy olyan kúp térfogata, amely alapkörének sugara r , magassága m .	$\text{Térfogat} = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot m}{3}$
	Egy r sugarú gömb térfogata.	$\text{Térfogat} = \frac{4r^3 \cdot \pi}{3}$
	Egy r sugarú gömb felszíne.	$\text{Felszín} = 4 \cdot r^2 \cdot \pi$

